

คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียน
สถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2

LEARNING PERSON CHARACTERISTICS STUDENTS IN THE
VOCATIONAL EDUCATION INSTITUTE BANGKOK 2

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย
บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2547

ISBN 974-9703-96-2

คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียน
สถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2

LEARNING PERSON CHARACTERISTICS STUDENTS IN THE
VOCATIONAL EDUCATION INSTITUTE BANGKOK 2

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2547

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้วงวนเพื่อการศึกษานั้น อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ISBN 974 – 9708 – 96 – 2
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

LEARNING PERSON CHARACTERISTICS STUDENTS IN THE
VOCATIONAL EDUCATION INSTITUTE BANGKOK 2

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL
CURRICULUM AND INSTRUCTION
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

2004

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้วงนเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ISBN 974 – 9708 – 96 – 2
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2004

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์	คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2	
นักศึกษา	นางวิบูลย์ศิลป์ พิษยมงคล	
รหัสประจำตัว	45063416	
ปริญญา	ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต	
สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา	
พ.ศ.	2547	
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์	ดร. ผดุงชัย	ภูพัฒน์
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม	ดร. รังสรรค์	มณีเล็ก

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความกระตือรือร้นและความสนใจในการเรียนรู้ ด้านนิสัยรักการอ่านและค้นคว้าหาความรู้ ด้านการเลือกใช้วิธีการแสวงหาความรู้ข้อมูลข่าวสาร ด้านการสรุปประเด็นการเรียนรู้และประสบการณ์ด้วยตนเอง จำแนกตามประเภทวิชา โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ที่กำลังศึกษา จำนวน 369 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ F-test

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 มีคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความกระตือรือร้นและความสนใจในการเรียนรู้ ด้านการเลือกใช้วิธีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านนิสัยรักการอ่านและค้นคว้าหาความรู้ และด้านการสรุปประเด็นการเรียนรู้และประสบการณ์ ด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง
2. นักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ที่ศึกษาประเภทวิชาแตกต่างกัน มีคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน

Thesis Title	Learning Person Characteristics of Students in the Vocational Education Institute Bangkok 2
Student	Mrs.Wiboonsilk Phanichayamongkol
Student ID	45063416
Degree	Master of Industrial Education
Program	Curriculum and Teaching of Vocational Education
Year	2004
Thesis Advisor	Dr. Phadungchai Pupat
Thesis Co-Advisor	Dr. Rangsan Maneelek

ABSTRACT

The objectives of this research were to study and compare the learning person characteristics of students in the Vocation Education Institute Bangkok 2 . The research is focused on four aspects which are enthusim and interested in learning, general reading and research, methods of research and analysis, and general conclusion from personal experience divided into different institute of Vocational Education the samples were 369 vocational students in the Vocational Education institute Bangkok 2

The instrument used in this research was a questionnaire which divided into 2 parts : part 1 was the general information of the subject, part 2 was the learning Person Characteristic of Students in the Vocational Education Institute Bangkok 2 analyzed

The research data was analyzed by SPSS for windows to find the percentage, mean, standard deviation and F – Test.

The results of the research were as follows;

1. The students in the Vocational Education Institute Bangkok 2 were qualified of learning person characteristics at moderate level. When considering into terms of specifications was founded that the characteristics composed of enthusiastic and interested in learning; alternative ways of searching knowledge and information were in the high level, habits of reading and researches including with self – learning and experiences were at the moderate level.

2. The students in the Vocational Education Institute Bangkok 2 Subject area studying in afferent fields would' not lawn differences of learning person Characteristics students.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือจาก ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ดร.รังสรรค์ มณีเล็ก ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือและตรวจสอบ ตลอดจนปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆ จนวิทยานิพนธ์สำเร็จได้อย่างสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา และ ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำในการแก้ไขข้อบกพร่อง เพื่อให้วิทยานิพนธ์สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ ตลอดจนให้แนวความคิดต่างๆ อันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้า และเป็นแนวทางในการจัดทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จ

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้เสียสละช่วยเหลือ ตรวจสอบ และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการวิทยาลัยและนักเรียนที่สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ที่ได้ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจนเป็นผลสำเร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณผู้บริหารและเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัย คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่ได้อำนวยความสะดวกในการติดต่อและประสานงาน ทำให้การดำเนินการวิจัยเป็นไปด้วยความราบรื่นด้วยดี

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ และคุณแม่ ผู้เป็นที่เคารพรักยิ่ง รวมทั้งคุณธำรี พิชยมงคล คุณหญิง พิชยมงคล คุณรจเรจ วิถีนนท์ น้องๆ และเพื่อนนักเรียนทุกคน ที่ให้การสนับสนุนให้กำลังใจ และช่วยเหลือทุกด้านตลอดมา

ขอขอบพระคุณท่านดีกุล กิตติพงษ์พิสุทธิ์ และบุคคลที่ผู้วิจัยมิได้กล่าวถึงไว้ในที่นี้ ที่ให้การสนับสนุน ตลอดจนเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์ใดๆ จากวิทยานิพนธ์นี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่คุณพ่อ คุณแม่ ครูอาจารย์ และผู้ที่มีพระคุณทุกท่าน ด้วยความเคารพยิ่ง

วิบูลย์ศิลป์ พิชยมงคล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	II
กิตติกรรมประกาศ.....	III
สารบัญ.....	IV
สารบัญตาราง.....	VI
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	3
1.4 สมมติฐานการวิจัย.....	4
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 การจัดการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา.....	7
2.2 การเรียนรู้และการเรียนรู้ด้วยตนเอง.....	11
2.3 บุคคลแห่งการเรียนรู้.....	19
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	35
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	39
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	39
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	40
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	45

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และ IV อ่างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	48
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการ เรียนรู้ ของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2...	50
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคุณลักษณะการเป็น บุคคลแห่งการเรียนรู้ ของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 จำแนกตามประเภทวิชา.....	58
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	61
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	61
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	63
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	67
บรรณานุกรม.....	68
ภาคผนวก.....	73
ภาคผนวก ก หนังสือเกี่ยวกับการวิจัย.....	74
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	93
ประวัติผู้เขียน.....	101

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3.1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทวิชา.....	40
3.2	แสดงค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม จำแนกเป็นรายด้าน.....	43
4.1	แสดงจำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถาบันที่ศึกษา และประเภทวิชา.....	49
4.2	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับพฤติกรรมและลำดับที่ของ คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ในภาพรวม 4 ด้าน.....	50
4.3	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับพฤติกรรมและลำดับที่ของ คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ด้านความกระตือรือร้นและความสนใจในการเรียนรู้.....	51
4.4	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับพฤติกรรมและลำดับที่ของ คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ด้านนิสัยรักการอ่านและค้นคว้าหาความรู้.....	53
4.5	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับพฤติกรรมและลำดับที่ของ คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ด้านการเลือกใช้วิธีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร.....	54
4.6	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับพฤติกรรมและลำดับที่ของ คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ด้านการสรุปประเด็นการเรียนรู้และประสบการณ์ ด้วยตนเอง.....	55
4.7	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับพฤติกรรมของคุณลักษณะการ เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ในภาพรวมทุกด้าน จำแนกตามประเภทวิชา.....	57
4.8	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนเกี่ยวกับ คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 จำแนกตามประเภทวิชา.....	59

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.9	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของคุณลักษณะการเป็นบุคคล แห่งการเรียนรู้ด้านการเลือกใช้วิธีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสารของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ระหว่างประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ศิลปกรรม คหกรรมและพาณิชยกรรม.....	60

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 6 และมาตรา 7 ได้กำหนดความมุ่งหมายของการศึกษา โดยเน้นการพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถอย่างเต็มศักยภาพทั้งร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา มีกระบวนการเรียนรู้และทักษะที่จะรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการอ่าน รู้จักฟังตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ รู้แหล่งแสวงหาความรู้ และเกิดการใฝ่รู้ เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา 2545 : 5-6) การศึกษาถือว่าเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคนอันเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความเจริญของบุคคล ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และความสามารถที่ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ ส่วนสำคัญของการศึกษา คือการเตรียมคนเพื่อสร้างสังคม การศึกษาจึงถือว่าเป็นสิ่งสำคัญ และมีความจำเป็นในการพัฒนาคนแบบยั่งยืน ดังที่ พงษ์ไพบูลย์ (2541 : 11) กล่าวว่า การศึกษาคือการสร้างคนให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็น มีลักษณะนิสัยที่ดีงาม มีความพร้อมที่จะประกอบอาชีพได้ การศึกษาจึงมีความจำเป็นและสำคัญของชีวิตอีกประการหนึ่ง นอกเหนือจากความจำเป็นด้านที่อยู่อาศัย อาหาร และยารักษาโรค การศึกษาจึงเป็นปัจจัยที่ 5 ของชีวิต เป็นปัจจัยที่ช่วยแก้ปัญหาต่างๆ ด้านของชีวิต และเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดของชีวิต

กระทรวงศึกษาธิการ มีบทบาทและหน้าที่โดยตรงในการจัดการศึกษาในรูปแบบต่างๆ เพื่อพัฒนาประชากรของประเทศให้มีคุณภาพในทุกๆ ด้าน ทั้งความรู้ ประสบการณ์ บุคลิกภาพ และคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนสามารถนำความรู้ไปใช้พัฒนาอาชีพให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การศึกษาไม่ได้เป็นเพียงแค่การเรียนชั้นพื้นฐานที่กำหนดไว้ในระยะเวลา 9 ปี ถึง 12 ปี แต่การศึกษาและการเรียนรู้จะต้องเกิดการต่อยอดออกไปให้กลายเป็น "การศึกษาดลอดชีวิต" (กรมอาชีวศึกษา. 2545 : 18) ที่ทุกคนควรมีความใฝ่รู้ ใฝ่หาข้อมูลความรู้ต่างๆ ที่จะเข้ามาเพิ่มพูนสติปัญญา และความสามารถในการทำงาน และการดำรงชีวิตในปัจจุบัน ดังที่ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 8 กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษานั้นให้ยึดหลักดังนี้ 1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน 2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 3) การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น

การศึกษาตลอดชีวิตจึงเป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชนทุกคน (Education for All) เพื่อสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ หรือการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้ประชาชนทุกคนศึกษาตลอดชีวิต และเป็นการให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (All for Education) ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ที่กำหนดแนวการจัดการศึกษาในมาตรา 22 ว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2546 : Online) เป็นองค์กรที่ได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ในการบริหารจัดการการอาชีวศึกษา สู่อุทิศเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยรวมสถานศึกษาขึ้นเป็นสถาบันการอาชีวศึกษาให้เป็นศูนย์แห่งวิชาชีพ รวมถึงคุณภาพในการผลิตกำลังคน ตั้งแต่ระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิคและระดับเทคโนโลยี ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี สามารถสนองความต้องการของตลาดแรงงาน และการประกอบอาชีพอิสระ กรมอาชีวศึกษาได้พัฒนาระบบการเรียนการสอนทางอาชีพให้เป็นระบบเปิด มีความยืดหยุ่น เป็นการศึกษาแบบต่อเนื่องตลอดชีวิต ส่งเสริมการสร้างทักษะวิชาชีพด้วยการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริง รวมทั้งการสร้างงาน สร้างอาชีพในสถานศึกษา การพัฒนาสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในชนบทให้มีศักยภาพเพียงพอในการดำเนินงานตามโครงการวิทยาลัยชุมชน ส่งเสริมสถานศึกษาให้นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาเข้ามาใช้ในการเรียนการสอน ส่งเสริมสิ่งประดิษฐ์อาชีวศึกษาเพื่อฝึกให้นักเรียน เป็นนักประดิษฐ์คิดค้นสร้างเทคโนโลยี เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับบุคลากรทางการศึกษา (กรมอาชีวศึกษา. 2545 : 18)

ในสังคมยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งเต็มไปด้วยข้อมูลข่าวสารที่สามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็วและหลากหลาย มีทั้งเหมาะสมและไม่เหมาะสม ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การศึกษาทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมา ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องปฏิรูปการเรียนรู้ให้เร็วที่สุด เพื่อเสริมสร้างให้คิดเป็น ทำเป็น รักการแสวงหาความรู้ (รุ่ง แก้วแดง. 2543 : 11) ให้มีนิสัยรักการอ่าน การเรียนรู้อ่าน ค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งต่างๆ ด้วยตนเอง ตลอดจนรู้จักกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความคิดเป็นระบบ ทำให้เป็นผู้ที่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีเหตุผล แก้ปัญหาได้ ตลอดจนมีเจตคติที่ดี เพื่อเป้าหมายที่จะให้นักเรียน นักเรียน เป็นคนเก่ง คนดี มีความสุขในการเรียนรู้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งมีความรู้ ความสามารถ เจตคติและค่านิยมที่จะพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (อรุณ จันทวานิช. 2543 : 17)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปได้ว่า การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ต้องเป็นบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้ แสวงหาความรู้และเรียนรู้ด้วยตนเองตามอัธยาศัยอย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และเป็นบุคคลรักการอ่าน รักการเขียนและรักการค้นคว้า มีความรู้อันเป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ มีการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ดีและถูกต้องของตนเองและสังคมเพื่อสนองตอบตามความแตกต่างระหว่างบุคคล มีความมั่นใจ และภาคภูมิใจในวิชาชีพที่เรียน ทำให้มีความรู้ มีประสบการณ์นำไปปฏิบัติในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกวิธีการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตน เพื่อสร้างสรรค์ความเจริญต่อชุมชนและประเทศชาติ

สถาบันการอาชีวศึกษา เป็นสถานศึกษาแห่งหนึ่งที่ทำหน้าที่จัดการศึกษาทางอาชีพแก่เยาวชนที่จะกลายเป็นกำลังสำคัญของชาติต่อไปในอนาคต การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 2 จึงเป็นหน้าที่ที่สำคัญอีกประการหนึ่ง ผู้วิจัยจึงต้องการทราบว่านักเรียนในสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 2 เป็นผู้ที่มีความรู้คุณลักษณะดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร จึงได้ทำการศึกษาคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 2 เพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับเป็นแนวทางในการปรับปรุงวิธีการเรียนการสอนทางอาชีวศึกษา เพื่อสนองต่อพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 1.2.1 เพื่อศึกษาคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2
- 1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 จำแนกตามประเภทวิชา

1.3 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนในสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดของ กรมสามัญศึกษา (2542 ค : 21) ที่กล่าวถึงคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ 4 ด้านคือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ด้านความกระตือรือร้นและความสนใจในการเรียนรู้
2. ด้านนิสัยรักการอ่านและค้นคว้าหาความรู้
3. ด้านการเลือกใช้วิธีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร
4. ด้านการสรุปประเด็นการเรียนรู้และประสบการณ์ด้วยตนเอง

1.4 สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ที่ศึกษาประเภทวิชาแตกต่างกัน มีคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้แตกต่างกัน

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

1.5.1 ขอบเขตของเนื้อหา ผู้วิจัยศึกษาคคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 โดยพิจารณาจากคุณลักษณะที่ก่อให้เกิดการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านความกระตือรือร้นและความสนใจในการเรียนรู้
- 2) ด้านนิสัยรักการอ่านและค้นคว้าหาความรู้
- 3) ด้านการเลือกใช้วิธีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร
- 4) ด้านการสรุปประเด็นการเรียนรู้และประสบการณ์ด้วยตนเอง

1.5.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.5.2.1 ประชากร คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประจำปีการศึกษา 2546 จำนวนทั้งสิ้น 4,760 คน

1.5.2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีการศึกษา 2546 จำนวน 369 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยให้ประเภทวิชาเป็นชั้นของนักเรียนในแต่ละวิทยาลัย

1.5.3 ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

- 1) ตัวแปรอิสระ คือ ประเภทวิชา ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ประเภทวิชา

1.1 ช่างอุตสาหกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ 1.2 ศิลปกรรม เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3 คหกรรม

1.4 พาณิชยกรรม

2) ตัวแปรตาม คือคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ 4 ด้าน

2.1 ด้านความกระตือรือร้นและความสนใจในการเรียนรู้

2.2 ด้านนิสัยรักการอ่านและค้นคว้าหาความรู้

2.3 ด้านการเลือกใช้วิธีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร

2.4 ด้านการสรุปประเด็นการเรียนรู้และประสบการณ์ด้วยตนเอง

1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

1. คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมที่เป็นลักษณะที่ดีของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่

1.1 ด้านความกระตือรือร้นและความสนใจในการเรียนรู้ หมายถึง ความอยากรู้อยากเห็นในสิ่งที่คุณมีความสนใจที่จะเรียนรู้เพิ่มพูนสติปัญญาของตนเอง จากแหล่งความรู้ต่างๆ และการรู้จักตั้งคำถามเพื่อหาเหตุผล

1.2 ด้านนิสัยรักการอ่านและค้นคว้าหาความรู้ หมายถึง การมีพัฒนาตนเองให้มีอุปนิสัยรักการอ่านสามารถใช้ห้องสมุดบอกแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการเรียนรู้ด้วยตนเอง หรือสื่อต่างๆ ทั้งในและนอกสถาบัน เพื่อการศึกษาค้นคว้า

1.3 ด้านการเลือกใช้วิธีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร หมายถึง พฤติกรรมการตัดสินใจ โดยใช้หลักการด้วยวิธีการต่างๆ ตามความเหมาะสมเพื่อพัฒนาตนเองให้มีความรู้มากขึ้น

1.4 ด้านการสรุปประเด็นการเรียนรู้และประสบการณ์ด้วยตนเอง หมายถึง กระบวนการของความคิดที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ สามารถสรุปได้อย่างถูกต้องและนำมาใช้ในชีวิตรประจำวันได้

2. นักเรียน หมายถึง ผู้ที่ลงทะเบียนและที่กำลังศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนปีการศึกษา 2546 กรุงเทพมหานคร 2

3. ประเภทวิชา หมายถึง วิชาที่เปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 จำนวน 4 ประเภท คือ

3.1 ช่างอุตสาหกรรม หมายถึง นักเรียนที่มีอยู่ในกลุ่มสาขาวิชา 8 สาขา ได้แก่ ช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อมโลหะและโลหะแผ่น ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ช่างไฟฟ้ากำลัง ช่างก่อสร้าง ช่างต่อเรือ และช่างกลเรือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 ศิลปกรรม หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในสาขาวิชาจิตรศิลป์ การออกแบบ และศิลปหัตถกรรม

3.3 คหกรรม หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในสาขาวิชางานผ้า งานอาหาร และงานศิลปประดิษฐ์

3.4 พาณิชยกรรม หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในกลุ่มสาขาพาณิชยกรรม อุตสาหกรรมท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์ และธุรกิจหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์

4. สถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 หมายถึง วิทยาลัยที่จัดการศึกษาทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 11 สถาบัน ได้แก่

- 4.1 วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชาราม
- 4.2 วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง
- 4.3 กาญจนานิเทศวิทยาลัยช่างทองหลวง
- 4.4 วิทยาลัยพาณิชยกรรมธนบุรี
- 4.5 วิทยาลัยพาณิชยกรรมเขตพูน
- 4.6 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา
- 4.7 วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี
- 4.8 วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง
- 4.9 วิทยาลัยการอาชีพไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี
- 4.10 วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี
- 4.11 วิทยาลัยเทคนิคธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยจะกล่าวถึงตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

- 2.1 การจัดการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา
 - 2.1.1 การปฏิรูประบบการศึกษา
 - 2.1.2 การปฏิรูปการเรียนรู้
 - 2.1.3 หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษา
- 2.2 การเรียนรู้และการเรียนรู้ด้วยตนเอง
 - 2.2.1 ความหมายของการเรียนรู้
 - 2.2.2 แนวคิดเรื่องการเรียนรู้ด้วยตนเอง
 - 2.2.3 ความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยตนเอง
 - 2.2.4 ลักษณะของการเรียนรู้ด้วยตนเอง
- 2.3 บุคคลแห่งการเรียนรู้
 - 2.3.1 ความหมายของการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้
 - 2.3.2 คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้
 - 2.3.3 การพัฒนาคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การจัดการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

2.1.1 การปฏิรูประบบการศึกษา

กรมอาชีวศึกษาได้ดำเนินการจัดการศึกษา และฝึกอบรมวิชาชีพเพื่อผลิตกำลังคนในระดับช่างฝีมือ ช่างฝีมือ ช่างเทคนิค และนักเทคโนโลยีให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สนองความต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้งการประกอบอาชีพอิสระ โดยการจัดการศึกษาและฝึกอบรมใน 8 ประเภทวิชาหลัก คือประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม เกษตรกรรม ประมง พาณิชยกรรม ศิลปกรรม อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และอุตสาหกรรมสิ่งทอ ในการจัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพของกรมอาชีวศึกษา แบ่งเป็น 3 รูปแบบที่สำคัญ คือ (กรมอาชีวศึกษา. ม.ป.ป. : 11)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1) การจัดการเรียนการสอนในระบบดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรระดับต่างๆ เช่น ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

2) การจัดการเรียนการสอนและฝึกอบรบระยะสั้น ซึ่งมีการจัดทั้งใน และนอกสถานศึกษา เพื่อบริการวิชาชีพแก่ชุมชน แบ่งออกเป็นหลักสูตรประเภทต่างๆ เช่น หลักสูตรฝึกอบรบระยะสั้น หลักสูตรส่งเสริมฝึกอาชีพ

3) การจัดการเรียนการสอนหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพพิเศษ (อศ.กช.) รับผู้สำเร็จการศึกษาภาคบังคับ (ประถมศึกษา) ซึ่งเป็นยุวเกษตรกรที่มีประสบการณ์ในงานเกษตร 2-3 ปี อายุระหว่าง 15-25 ปี เข้ารับการศึกษาในวิทยาลัยเกษตรกรรม อาจกลับไปปฏิบัติงานฟาร์มไร่นาของตนเอง และกลับมาศึกษาต่อให้ครบจำนวนหน่วยกิตในหลักสูตร ขณะเดียวกันนักเรียนวิชาสามัญหลักสูตรเร่งรัดได้รับวุฒิ ม.3 หรือเทียบเท่า จบการศึกษาแล้วจะได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพพิเศษ ปัจจุบันดำเนินการสอนในสาขาวิชาเกษตรกรรม

ในการปฏิรูปการศึกษา กรมอาชีวศึกษาให้ยกย่องพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษาตามแนวทางพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 โดยได้กำหนดหลักการในการปฏิรูปการอาชีวศึกษา ดังนี้ (กรมอาชีวศึกษา. ม.ป.ป. : 25-26)

1) การสร้างเอกภาพเชิงนโยบาย

ปัจจุบันมีหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน รับผิดชอบการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรบอาชีพ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องกำหนดให้องค์กรระดับชาติดูแลด้านการอาชีวศึกษาโดยเฉพาะเพื่อทำหน้าที่ด้านนโยบาย กำหนดเป้าหมายระดับชาติ และประสานการใช้ทรัพยากรร่วมกันทั้งภาครัฐและเอกชน

2) การกระจายอำนาจ

ในภาวะที่ประเทศอยู่ในช่วงของการฟื้นฟูเศรษฐกิจ และสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนากำลังคนระดับกึ่งฝีมือ ฝีมือ เทคนิค และเทคโนโลยี ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ เป้าหมายและทิศทางต้องกำหนดโดยกลไกทางเศรษฐกิจและตลาดแรงงาน ดังนั้น การกำหนดให้มือองค์กรอาชีวศึกษาขึ้น โดยมีองค์ประกอบของคณะกรรมการจากภาคเอกชนโดยเฉพาะกลุ่มผู้ประกอบการ ลูกจ้าง สมาคมอาชีพ หรือกลุ่มอาชีพไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ถือเป็น การกระจายอำนาจและสร้างความเป็นหุ้นส่วน เพื่อรับผิดชอบการกำหนดนโยบายและเป้าหมายเพื่อนำไปสู่การฟื้นฟูเศรษฐกิจและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันให้ประเทศ

3) การกำหนดระบบคุณวุฒิวิชาชีพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยด้านทรัพยากรมนุษย์ค่อนข้างต่ำ เนื่องจากเป็นการวัดจากการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องระดมกำลังและสร้างความเข้มแข็งให้กลุ่มอาชีพ สมาคมวิชาชีพ และผู้ประกอบการ เพื่อให้สามารถกำหนดมาตรฐานอาชีพ (occupation standards) อันจะนำไปสู่การพัฒนาาระบบคุณวุฒิวิชาชีพ (vocational qualifications) เพื่อสร้างจุดเชื่อมต่อระหว่างความสามารถในการปฏิบัติงานและคุณวุฒิทางการศึกษา การดำเนินการดังกล่าวต้องอาศัยองค์หลักและกลไกที่เข้มแข็งรับผิดชอบ จึงจำเป็นต้องให้มีองค์กรหลักด้านการอาชีวศึกษาขึ้น เพื่อทำหน้าที่ระดมกำลังในการพัฒนาระบบคุณวุฒิวิชาชีพ และทำให้การอาชีวศึกษาเป็นระบบเปิด (open entry/open exit) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตให้โอกาสผู้ที่ทำงานอยู่แล้วได้เพิ่มพูนความรู้ และเทียบประสบการณ์ เพื่อรับคุณวุฒิวิชาชีพและให้ระบบการอาชีวศึกษาเป็นระบบการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง

4) การกำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษา

การผลิตกำลังคนอาชีวศึกษามีหลายระดับแม้ว่าส่วนหนึ่งสอดคล้องกับแนวโน้มการประกอบอาชีพและภูมิปัญญาท้องถิ่น แต่ส่วนที่ถือว่าเป็นภาระหลักประการหนึ่งของการอาชีวศึกษาคือการผลิตกำลังให้มีทักษะความรู้ตามมาตรฐานสากล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต หากกำลังคนไม่ได้มาตรฐานก็อาจส่งผลถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน จึงจำเป็นต้องสร้างมาตรฐานการอาชีวศึกษาในระดับชาติเพื่อเป็นกรอบการดำเนินการของหน่วยต่างๆ โดยกำหนดให้มีองค์กรหลักเพื่อกำหนดมาตรฐานอาชีวศึกษา และมีกลไกกำกับดูแลให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

2.1.2 การปฏิรูปการเรียนรู้

เพื่อให้การปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนอาชีวศึกษาเป็นไปตามแนวทางพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ.2542 และความต้องการของสังคม กรมอาชีวศึกษาได้กำหนดแนวทาง ดังนี้ (กรมอาชีวศึกษา. ม.ป.ป. : 50-52)

- 1) การจัดการเรียนอาชีวศึกษา การเรียนในห้องเรียน ไม่ใช่การเรียนรู้อย่างครบถ้วน เพราะการเรียนในห้องเรียนย่อมไม่มีความสมบูรณ์ในตัวเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนการสอนด้านอาชีวศึกษาจะต้องฝึกปฏิบัติจริงจากสถานการณ์จริง สิ่งแวดล้อมจริง จากบุคคลที่มีความรู้จริงและสังคมจริง
- 2) จัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่มีการบูรณาการ ไม่แยกกัน โดยสิ้นเชิงเพื่อให้เกิดความเชื่อมโยง เนื่องจากในการประกอบอาชีพจริงไม่มีการแยกส่วน เพราะเทคโนโลยีและศาสตร์แต่ละสาขาวิชาไม่สามารถแยกกันได้อย่างชัดเจน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการปฏิรูปการเรียนรู้ ทั้งครูและผู้เรียนจะต้องปฏิรูปด้วยกันทั้ง 2 ฝ่าย ดังนี้

1. บทบาทครู

ครูจะต้องพัฒนากระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ครูจะต้องเป็นผู้แสวงหาความรู้ ใฝ่รู้ เข้าไปเรียนรู้ในสถานประกอบการพร้อมกับนักเรียน นักเรียน เพื่อตามให้ทันเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และเพื่อนำไปถ่ายทอดแก่นักเรียน นักเรียน อย่างมีประสิทธิภาพ

2. บทบาทของผู้เรียน

ตัวผู้เรียนเองในฐานะที่ถือได้ว่า มีส่วนสำคัญที่สุดสำหรับการจัดการเรียนการสอน จะต้อง มีบทบาทอย่างน้อย 5 ประการ ได้แก่

- 1) ได้คิดเอง ทำเอง ปฏิบัติเอง และสร้างความรู้ด้วยตนเอง จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย
- 2) มีส่วนร่วมในการกำหนดจุดมุ่งหมาย กิจกรรม และวิธีการเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข
- 3) มีส่วนร่วมในการประเมินผลอย่างมีความสุข
- 4) เน้นกระบวนการคิดและการปฏิบัติจริง นำไปใช้ประโยชน์ได้
- 5) เป็นกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน โดยมีผู้เรียน ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้

2.1.3 หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษา

หลักสูตรอาชีวศึกษาเป็นหลักสูตรที่เอื้อต่อการปฏิบัติจริง มีลักษณะเป็นสหวิทยาการ (multidiscipline) เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะ (competency) ตามมาตรฐานอาชีพที่ตลาดแรงงาน ต้องการหลักสูตรอาชีวศึกษามุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ลึกและกว้าง เพื่อให้ปฏิบัติงานได้จริงในการพัฒนาหลักสูตรนั้น มีดังนี้ (กรมอาชีวศึกษา. ม.ป.ป. : 70-72)

1. จัดทำหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ใน 8 ประเภทวิชา ได้แก่ ประเภทวิชาอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม คหกรรม ศิลปกรรม เกษตรกรรม ประมง อุตสาหกรรม ท่องเที่ยว และอุตสาหกรรมสิ่งทอ
2. จัดทำหลักสูตร 9+1, 12+1
3. ให้ความร่วมมือในการจัดทำหลักสูตรวิทยาลัยชุมชน
4. จัดทำหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 (เพิ่มเติม พ.ศ. 2541) ประเภทวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว สาขาวิชาการโรงแรมและบริการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 การเรียนรู้และการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2.1.2 ความหมายของการเรียนรู้

การเรียนรู้ เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมนุษย์ทุกคน เพราะการเรียนรู้เป็นพื้นฐานของการดำรงชีวิต มนุษย์มีการเรียนรู้ตั้งแต่แรกเกิดจนถึงก่อนตาย ดังนั้น เป้าหมายที่สำคัญของการจัดการศึกษา ก็คือการสร้างให้ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ให้โอกาสผู้เรียนได้เรียนอย่างมีความสุข ความสมดุล เรียนที่จะรู้ เรียนที่จะทำ เรียนที่จะอาศัยอยู่ร่วมกัน และเรียนรู้ที่จะเป็นตัวของตัวเอง ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการเรียนรู้เอาไว้ ดังนี้

Thorndike (1955 : 21) ให้ความหมายของการเรียนรู้ว่า การเรียนรู้เป็นการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับปฏิกิริยาตอบสนอง

Cronbach (1963 : 71) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้เป็นการแสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมที่มีการเปลี่ยนแปลงอันเป็นผลเนื่องมาจากประสบการณ์ที่แต่ละบุคคลได้รับมา

Gagne (1970 : 3-4) ให้ความหมายว่า การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงสมรรถภาพอันเนื่องมาจากสถานการณ์ที่กำหนดขึ้น

Hilgard (1975 : 194) ให้ความหมายการเรียนรู้ว่า การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่แตกต่างไปจากสภาพเดิม

Zimbardo (1979 : 37) ให้ความหมายการเรียนรู้ว่า การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงเชิงสัมพันธ์ของพฤติกรรมอันเป็นผลมาจากประสบการณ์ และการเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ถาวร

Rohwer (1980 : 21) ให้ความหมายของการเรียนรู้ว่า การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงทางสติปัญญาที่ค่อนข้างถาวรและสามารถสังเกตการเปลี่ยนแปลงนั้นได้จาก พฤติกรรมของบุคคล

Clifford (1981 : 233) ให้ความหมายการเรียนรู้ว่า การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงเชิงสัมพันธ์ของพฤติกรรมอันเป็นผลมาจากการได้รับประสบการณ์หรือการฝึกอบรม

Klein (1991 : 2) ให้ความหมายของการเรียนรู้ว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการเชิงทดลองที่เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงเชิงสัมพันธ์ที่ถาวรของพฤติกรรม ซึ่งอธิบายไม่ได้ด้วยสภาวะทางอารมณ์ชั่วคราว วุฒิภาวะ หรือการตอบสนองโดยกำเนิด

วิทยากร เชียงกูล (2544 : 127) กล่าวถึงการเรียนรู้ในทัศนะของชาวพุทธว่า การฝึกอบรมพัฒนาตนตามหลักของพุทธศาสนา คือ ไตรสิกขา ประกอบด้วย ศีล (การฝึกฝนด้านความประพฤติ วินัย) สมาธิ (การฝึกฝนด้านจิตใจ) ปัญญา (การฝึกฝนเพื่อรู้เท่าทันโลกและชีวิต)

เป็นหลักและกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้บุคคลค้นพบความรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้จากการสัมผัสและเอกสารเป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ปัญหาและสถานการณ์ จนเกิดทักษะชีวิต (life skills) และเกิดความรู้ความสามารถในการแก้ปัญหา (coping skills) สามารถมีชีวิตดีตามวิถีทางสายกลาง คือ ความพออยู่ พอกิน พอดี ของแต่ละบุคคล

สรุปได้ว่าการเรียนรู้ เป็นกระบวนการของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเนื่องมาจากประสบการณ์ และการฝึกอบรมที่แต่ละบุคคลได้รับมา ซึ่งผลของการเรียนรู้จะทำให้พฤติกรรมของบุคคลเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะค่อนข้างถาวรและคงทน พฤติกรรมนั้นๆ ประกอบด้วย 1) ความรู้ เช่น ความคิด ความเข้าใจ และความจำเป็นในเนื้อหาสาระต่างๆ ฯลฯ 2) ทักษะ เช่น การพูด การกระทำ และการเคลื่อนไหวต่างๆ 3) ความรู้สึก เช่น ทัศนคติ จริยธรรม ค่านิยม เป็นต้น

2.2.2 แนวคิดเรื่องการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ปัจจุบันเราพบว่าโลกมีความเจริญก้าวหน้าทั้งทางด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ความรู้ต่างๆ ได้เพิ่มขึ้นมากมาย ดูเหมือนว่าสิ่งที่มนุษย์เราต้องรู้ ต้องศึกษา ได้ทวีจำนวนเพิ่มขึ้นตามความเจริญที่รุดก้าวหน้าไป จึงทำให้เกิดคำถามขึ้นมาว่า "เราจะเรียนรู้เรื่องราวต่างๆ ให้มากที่สุดได้อย่างไร" การเรียนรู้จากสถาบันการศึกษาเป็นเพียงวิธีการหนึ่ง แต่โอกาสและจังหวะนั้นไม่ได้เกิดขึ้นกับทุกคน และไม่อาจจะศึกษาหาความรู้ได้ครบทั้งหมด การไขว่คว้าหาความรู้ด้วยตนเองจึงเป็นวิธีการหนึ่งที่จะตอบคำถามดังกล่าวได้ เพราะเมื่อใดก็ตามที่ผู้เรียนมีใจรักที่จะศึกษาค้นคว้า เพราะตนเองมีความต้องการ บุคคลนั้นก็ดำเนินการศึกษาต่อเนื่องโดยไม่มีใครต้องบอก อีกทั้งยังเป็นแรงกระตุ้นให้เกิดความอยากรู้ไม่สิ้นสุด ซึ่งวิธีดังกล่าวก็จะนำไปสู่การเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตต่อไป (สมคิด อิศระวัฒน์. 2538 : 5-6)

นักการศึกษาได้ให้ความหมายการเรียนรู้ด้วยตนเองไว้ในทัศนะต่างๆ กัน ดังนี้

Knowles (1975 : 18) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นกระบวนการซึ่งผู้เรียนแต่ละคนมีความคิดริเริ่มด้วยตนเอง ผู้เรียนจะทำการวิเคราะห์หาความต้องการที่จะเรียนรู้ของตนเอง กำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ จำแนกแจกแจงข้อมูลในการเรียนรู้ทั้งที่เป็นคนและอุปกรณ์ คัดเลือกวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสม และประเมินผลการเรียนรู้

Skager (1978 : 133) อธิบายว่า การเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นประสบการณ์การเรียนรู้ส่วนบุคคล ผู้เรียนมีเป้าหมายในการพัฒนาทักษะชีวิต ความสามารถในการวางแผน และการประเมินผลกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเอง และในฐานะเป็นสมาชิกของกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน

Tough (1979 : 114) ได้ให้คำจำกัดความของการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างกว้างๆ ว่าเป็นการเรียนรู้โดยเจตนา จงใจ ซึ่งความต้องการอย่างแรกของบุคคลนั้นก็คือ ความต้องการความรู้หรือทักษะบางอย่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Brookfield. (1984 : 61) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยตนเอง หมายถึง การแสวงหาความรู้ โดยผู้เรียนเป็นผู้กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจน ควบคุมกิจกรรมการเรียนรู้ของตนในด้านเนื้อหา และวิธีการเรียน โดยอาจขอความช่วยเหลือในด้านต่างๆ เช่นการกำหนด และใช้หนังสือ ประกอบการเรียนหรือบทความต่างๆ จากบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเลือกวิธีการประเมินผล การเรียนรู้ด้วยตนเอง

Borich (1992 : 286) กล่าวถึงการเรียนรู้ด้วยตนเอง สรุปได้ว่า เป็นทั้งวิธีเรียนและวิธี สอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ของตนเองอย่างกระตือรือร้น เพื่อให้ได้ความรู้ โดยผู้เรียนได้ใช้กระบวนการเรียนในระดับสูง ได้แก่ การให้เหตุผล การคิดแก้ปัญหา และการคิด วิเคราะห์ ซึ่งมีความซับซ้อนมากกว่า การได้รู้ การเข้าใจ และนำไปใช้ ซึ่งเป็นทักษะการเรียนรู้ขั้นต่ำ ที่เกิดได้ในการเรียนโดยทั่วไป

สุทธิรัตน์ รุจิเกียรติกิจาร (2541 : 69) กล่าวถึงความสำคัญของการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยตนเองไว้ 5 ประการ ได้แก่

1. การเรียนรู้ด้วยตนเองสามารถแก้ปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคลและส่งเสริมการศึกษา รายบุคคล
2. การเรียนรู้ด้วยตนเองทำให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน
3. การเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้นเป็นการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ทางหนึ่ง
4. การเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นการเปิดโอกาสให้นำสื่อในรูปแบบต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์ในการ จัดการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่
5. การเรียนรู้ด้วยตนเองช่วยลดข้อจำกัดที่เกิดขึ้นในสถาบัน ได้แก่ ปัญหาของขนาด ชั้นเรียนที่ใหญ่และจำนวนผู้สอนที่ไม่ได้สัดส่วนกับการฝึกการใช้ภาษาในชั้นเรียน

สมคิด อิศระวัฒน์ (2541 : 38) ได้สรุปความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยตนเองไว้ดังนี้

1. ทำให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีพในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ
2. ทำให้ผู้เรียนเป็นบุคคลมีความกระหายใคร่รู้
3. ทำให้บุคคลสามารถเรียนรู้เรื่องต่างๆ ที่มีอยู่ได้มากที่สุด
4. ทำให้ผู้เรียนสามารถศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง โดยไม่ต้องมีใครมาบอกและเป็นผู้คิดริเริ่ม ที่จะเรียนรู้ช่วยให้การศึกษาเกิดความสมดุล

สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2542 : 78) ได้กล่าวถึงลักษณะความสำคัญของการเรียนรู้ด้วย ตนเองว่าการให้ความหมายของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองต้องพิจารณาเชื่อมโยงกับคุณลักษณะ ต่างๆ ที่คาดหวังให้เกิดขึ้นกับตัวผู้เรียนและกระบวนการเรียน ได้แก่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. สามารถเพิ่มความรับผิดชอบให้กับผู้เรียนแต่ละคนในการตัดสินใจทุกขั้นตอน รวมทั้งสามารถควบคุมตนเองให้มีความมานะบากบั่นต่อการเรียนรู้
 2. การนำตนเองได้ถือว่าเป็นคุณลักษณะที่ดีที่สุดที่มีอยู่ในตัวบุคคลทุกคน สามารถนำไปใช้ได้ทุกสถานการณ์ของการเรียนรู้
 3. การนำตนเองได้นั้น ไม่จำเป็นว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นโดยอยู่ห่างไกลจากผู้อื่น สามารถเรียนรู้ในท่ามกลางผู้อื่นได้
 4. ผู้เรียนโดยการนำตนเองจะสามารถถ่ายโอนการเรียนรู้ จากความรู้และทักษะในสถานการณ์หนึ่งไปสู่สถานการณ์อื่นๆ ได้
 5. การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองจะเกี่ยวข้องับกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งทรัพยากรทั้งหลาย เช่น การอ่านด้วยตนเอง การมีส่วนร่วมในการเข้ากลุ่มเพื่อทบทวนความรู้ การฝึกปฏิบัติงาน กิจกรรมการเขียนเพื่อรายงานผลการเรียน เป็นต้น
 6. บทบาทของครู-ผู้สอน ที่มีประสิทธิภาพในการสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เป็นสิ่งที่สามารถดำเนินการได้ เช่น การสนทนากับผู้เรียน การเสนอแนะแหล่งและสื่อการเรียนรู้ การประเมินผลการเรียนรู้ การส่งเสริมการคิดอย่างพินิจพิเคราะห์ เป็นต้น
 7. สถาบันการศึกษาจำนวนมาก พยายามหาทางสนับสนุนวิธีการศึกษาด้วยตนเอง ผ่านการเรียนรู้ระบบเปิด (Open learning) ส่งเสริมการเรียนรู้รายบุคคล เปิดสอนรายวิชา และการจัดโปรแกรมการเรียนด้วยเทคโนโลยีใหม่ๆ
- สรุปได้ว่า การเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นกระบวนการซึ่งผู้เรียนแต่ละคนมีความคิดริเริ่มในการเรียน มีความตั้งใจและต้องการที่จะเรียนรู้ สามารถวางแผนการเรียนและกำหนดเป้าหมายในสิ่งที่ตนต้องการเรียนรู้ แสวงหาแหล่งเรียนรู้ในเรื่องที่ตนต้องการเรียนรู้ เลือกวิธีการเรียนรู้ รวมทั้งประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองที่มีอยู่ไม่เท่ากันและการเรียนรู้ด้วยตนเองจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะปัจจุบันสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการสื่อสาร ข้อมูล ความรู้ต่างๆ สามารถกระทำได้อย่างรวดเร็วและไร้ข้อจำกัด ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูจำเป็นต้องส่งเสริม สนับสนุน แนะนำ กระตุ้น และช่วยเหลือให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ สร้างความรู้ สรุปความรู้และสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้拿去ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.3 ความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยตนเอง

จากแนวคิดของการเรียนรู้ด้วยตนเองข้างต้น ทำให้สามารถสรุปความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยตนเองได้ดังนี้ Knowles (1975 : 15)

1. คนที่เรียนรู้ด้วยการริเริ่มของตนเองจะเรียนได้มากกว่า ดีกว่าคนที่เพียง ผู้รับหรือรอให้ครูถ่ายทอดวิชาความรู้ให้เท่านั้น คนที่เรียนรู้ด้วยตนเองจะเรียนอย่างตั้งใจ มีจุดมุ่งหมายและมีแรงจูงใจ สามารถใช้ประโยชน์จากการเรียนรู้ได้ดีกว่า และยาวนานกว่าบุคคลที่รอรับคำสั่งสอนเพียงอย่างเดียว

2. การเรียนด้วยตนเอง สอดคล้องกับพัฒนาการทางจิตวิทยาและกระบวนการทางธรรมชาติมากกว่า คือเมื่อเติบโตขึ้นก็ค่อยๆ พัฒนาการไปสู่วิถีความเป็นอิสระ ไม่ต้องพึ่งพิงผู้ปกครอง ครู และผู้อื่น การพัฒนาเป็นไปตามสภาพที่ความเป็นตัวของตัวเอง และนำตนเองได้มากขึ้น

3. พัฒนาการใหม่ๆ ทางการศึกษา มีหลักสูตรใหม่ ห้องเรียนแบบเปิดศูนย์ บริการทางวิชาการ การศึกษาอย่างอิสระ โปรแกรมการเรียนที่จัดแก่นักเรียนนอก ฯลฯ รูปแบบของการศึกษาเหล่านี้ ล้วนผลักการระมัดชอบไปที่ผู้เรียนให้เป็นผู้เรียนด้วยการนำตนเอง

4. การเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นความอยู่รอดของชีวิตในฐานะที่เป็นบุคคล และเผ่าพันธุ์ มนุษย์ เนื่องจากโลกปัจจุบันเป็นโลกที่แปลกใหม่ไปกว่าเดิม ซึ่งมีความเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ เกิดขึ้นเสมอ และข้อเท็จจริงเช่นนี้เป็นเหตุผลนำไปสู่ความจำเป็นทางการศึกษา และการเรียนรู้ การเรียนรู้ด้วยตนเองจึงเป็นกระบวนการต่อเนื่องตลอดชีวิต

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยตนเอง จัดเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อการอยู่รอดของชีวิตทั้งในปัจจุบันและอนาคต เป็นการเรียนรู้ที่ยอมรับสภาพความแตกต่างของแต่ละบุคคล เป็นการเรียนรู้ที่ยอมรับศักยภาพของผู้เรียน ยอมรับว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถที่จะเรียนรู้สิ่งต่างๆ ด้วยตนเองได้ เพื่อที่จะให้ตนเองสามารถดำรงอยู่ในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุข

2.2.4 ลักษณะของการเรียนรู้ด้วยตนเอง

รุ่ง แก้วแดง (2541 : 113) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยตนเองทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังต่อไปนี้

1. มีความคิดริเริ่มในการวินิจฉัยหรือประเมินความต้องการในการเรียนรู้ของตนเอง โดยได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่นหรือไม่ก็ได้
2. สามารถเลือกแหล่งข้อมูลที่เหมาะสมเพื่อช่วยให้เกิดการเรียนรู้
3. รู้จักพัฒนาเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองโดยการค้นหา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. รู้จักถามเหตุผลของการมีกฎระเบียบ กระบวนการ หลักการ และข้อสมมติฐานที่ยอมรับและให้เหตุผล

5. สามารถปฏิเสธหรือเห็นด้วย หรือปฏิบัติตามในสิ่งที่ผู้อื่นต้องการ โดยตัดสินใจด้วยตนเอง

6. สามารถตระหนักในทางเลือกด้านยุทธศาสตร์การศึกษา และการแปลความหมายรวมทั้งเลือกทางเลือกที่สอดคล้องกับแนวความคิดและวัตถุประสงค์ของตนเองอย่างมีเหตุผล

7. สามารถทบทวนกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในฐานะที่เป็นการพัฒนาการทางความรู้และสังคม ซึ่งสามารถปรับยุทธศาสตร์ของตนเองเพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการเรียนรู้

8. สามารถมองเป้าหมาย นโยบาย และแผนอย่างอิสระ โดยปราศจากแรงกดดันจากผู้อื่น

9. สามารถพัฒนาความเข้าใจในความเป็นไปต่างๆ จนสามารถอธิบายให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย

10. สามารถสร้างกรอบแนวคิดได้ชัดเจนอย่างอิสระและพร้อมที่จะเปลี่ยนแนวคิด

11. สามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยความรู้หรือวิธีอื่นอย่างสม่ำเสมอ โดยไม่พึ่งพาการเสริมแรงหรือรางวัลจากผู้อื่น

12. สามารถระบุค่านิยมส่วนตัวและความสนใจของตัวเองได้

13. สามารถยอมรับแนวความคิดอื่นที่ถูกต้องและเผชิญกับการต่อต้านอุปสรรค รวมทั้งวิจารณ์เป้าหมายของตนเองโดยปราศจากโทษ

14. สามารถประเมินข้อบกพร่องและข้อจำกัดของตนเองในฐานะผู้เรียนได้

กองวิจัยทางการศึกษา (2543 : 56) ได้กำหนดพฤติกรรมบ่งชี้การเรียนรู้ที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง ประกอบด้วย

1. รู้แหล่งข้อมูล และวิธีการแสวงหาความรู้ที่หลากหลาย
2. สามารถรวบรวมข้อมูล
3. สามารถสรุปความ แปลความข้อมูล
4. สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการกำหนดวิธีการแก้ปัญหาได้
5. สามารถจัดลำดับความสำคัญของเรื่องได้
6. สามารถกำหนดขั้นตอนในการแก้ปัญหาในรูปของยุทธวิธี
7. สามารถใช้ข้อมูลในการตัดสินใจ
8. สามารถประยุกต์ใช้และพัฒนาความรู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Knowles (1975 : 61) สรุปลักษณะของผู้เรียนรู้ด้วยตนเองไว้ 9 ประการ คือ

1. ความเข้าใจในความแตกต่างด้านความคิดของผู้เรียน และทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้ คือ รู้ถึงความแตกต่างระหว่างการสอนที่ครูเป็นผู้ชี้นำกับการเรียนรู้ด้วยตนเอง
2. แนวคิดเกี่ยวกับตนเองในฐานะที่เป็นบุคคลที่เป็นตัวของตัวเอง และเป็นคนที่สามารถนำตนเองได้
3. ความสามารถที่จะสัมพันธ์กับเพื่อนๆ ได้ดี เพื่อที่จะใช้บุคคลเหล่านี้เป็นเสมือนสิ่งสะท้อนให้ทราบถึงความต้องการในการเรียนรู้ของตนเอง
4. ความสามารถในการวิเคราะห์ความต้องการในการเรียนรู้อย่างสมจริง โดยความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น
5. ความสามารถในการแปลความต้องการในการเรียนการสอนออกมาเป็นจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ในรูปแบบที่อาจจะทำให้การประเมินผลสำเร็จนั้นเป็นไปได้
6. ความสามารถในการโยนโยนความสัมพันธ์กับผู้สอน ใช้ประโยชน์จากผู้สอนในการทำให้ง่ายขึ้น และเป็นผู้ช่วยเหลือที่ปรึกษา
7. ความสามารถในการหาบุคคล และแหล่งวิทยาการที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน
8. ความสามารถในการเลือกแผนการเรียนที่มีประสิทธิภาพ โดยใช้ประโยชน์จากแหล่งวิทยาการ และมีความคิดริเริ่มในการวางแผนนโยบายอย่างมีทักษะความชำนาญ
9. ความสามารถในการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำผลของข้อค้นพบต่างๆ ไปใช้อย่างเหมาะสม

ขณะเดียวกัน Skager (1978 : 116-177) ได้อธิบายลักษณะของบุคคลซึ่งเรียนรู้ด้วยตนเอง ดังนี้

1. เป็นผู้ที่ยอมรับตนเอง (Self-acceptance) หมายถึง มีทัศนคติต่อตนเองในด้านการเรียนรู้ หรือมีทัศนคติในเชิงบวกต่อตนเอง
2. มีความสามารถในการวางแผนในด้านต่อไปนี้
 - 1) สามารถวินิจฉัยความต้องการการเรียนรู้ของตนเอง
 - 2) วางจุดมุ่งหมายที่เหมาะสมกับตนเองให้สอดคล้องกับความต้องการที่ตั้งไว้
 - 3) สามารถใช้กลยุทธ์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้
3. มีแรงจูงใจภายใน (Intrinsic motivation) เป็นผู้ที่มีแรงจูงใจภายในต่อกิจกรรมการเรียนรู้ โดยปราศจากสิ่งควบคุมจากภายนอก เช่น รางวัล การลงโทษ และชื่นชมการเรียนรู้อยู่ภายนอกสถานการณ์การเรียนรู้ที่มีรูปแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. มีการประเมินตนเอง (Internal evaluation) สามารถที่จะประเมินตนเองหรือยอมรับการประเมินตนเองโดยผู้อื่น ซึ่งผู้เรียนจะยอมรับการประเมินจากภายนอกว่าถูกต้องต่อเมื่อผู้ประเมินที่ความคิดอย่างอิสระ และการประเมินสอดคล้องกับสิ่งต่างๆ ที่ปรากฏจริงในขณะนี้

5. เปิดโอกาสต่อประสบการณ์ (Openness to experience) เป็นการเปิดประสบการณ์ในกิจกรรมหลายรูปแบบ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการกำหนดการเรียนรู้ และการวางเป้าหมาย โดยอาจจะมีเหตุหรือไม่มีก็ได้ในการที่จะเข้าร่วมกิจกรรมใหม่ๆ มีความใคร่รู้ มีความอดทนต่อปัญหาที่ยังสงสัย ชื่นชอบต่อสิ่งที่ซับซ้อน และเป็นการเปิดโอกาสต่อประสบการณ์

6. มีความยืดหยุ่น (Flexibility) มีความยืดหยุ่นในการเรียน ยินดีที่จะเปลี่ยนแปลงเป้าหมายหรือวิธีการเรียน และใช้ระบบเข้าถึงปัญหา ให้อิสระตรวจสอบ ลองผิดลองถูก

7. การเป็นตัวของตัวเอง (Autonomy) สามารถจัดการปัญหาตามเวลาที่กำหนดโดยพิจารณาถึงสิ่งที่จะต้องการเรียนรู้ว่ามีคุณค่าและยอมรับได้แค่ไหน อย่างไร เป็นตัวของตัวเอง

สถาพร หมวดอินทร์ (2546 : 18-19) ได้ศึกษาลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยใช้เทคนิคเดลฟาย มีผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 14 คน เป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบสำคัญที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง แล้วนำไปวิเคราะห์ได้องค์ประกอบของลักษณะของการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Directed Learning Readiness) หรือ SDLR 8 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. การเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้ (Openness to Learning Opportunities) ได้แก่ ความสนใจในการเรียนรู้ ต้องการเรียนรู้ให้มากยิ่งขึ้น เพื่อจะได้เป็นคนที่มีคุณภาพ พอใจในความคิดริเริ่มของตน รักที่จะเรียนรู้อยู่เสมอเมื่อมีโอกาส และรู้สึกว่าการเรียนรู้เป็นสิ่งที่ตนเองต้องแสวงหา ยินดีที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น ยอมรับข้อผิดพลาดของตนเอง

2. การมีมโนคติของตนเองในด้านการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ (Self Concept as an Effective Learner) ได้แก่ ความมั่นใจในการเรียนรู้ของตนเอง เชื่อว่าตนเองสามารถจัดระบบเวลาในการเรียนได้อย่างเหมาะสม มีวินัยในการเรียนรู้ รู้ว่าตนเองต้องการเรียนอะไร และรู้ว่าตนเองจะแสวงหาความรู้ได้อย่างไร มีทัศนคติต่อตนเองว่า เป็นผู้ที่มีกระตือรือร้นและอยากรู้ อยากเห็น

3. ความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียนรู้ (Initiative and independence in Learning) ได้แก่ ความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้จากการซักถาม ต้องการที่จะทำอะไรด้วยตนเอง ชอบมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน และเชื่อมั่นว่าจะทำงานนั้นได้ดี พึงพอใจในการอ่านและทำความเข้าใจด้วยตนเอง รู้แหล่งที่จะใช้ในการศึกษาหาความรู้ สามารถวางแผนการทำงานได้ และนำความสามารถที่มีมาคิดริเริ่มสร้างงานใหม่ๆ ได้ มักเป็นผู้นำกลุ่มในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ

4. ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง (Acceptance of Responsibility for One's Own Learning) ได้แก่ การเป็นผู้ที่เห็นว่าตนเองมีระดับสติปัญญาหรือความเฉลียวฉลาดอยู่ในระดับปานกลางหรือสูงกว่า เต็มใจเรียนในสิ่งที่ตนเองสนใจถึงแม้จะยาก เชื่อว่าความรู้ต่างๆ จะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกิดขึ้นได้ต้องศึกษาค้นคว้า ชอบที่จะมีบทบาทในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของตนเอง มีความรับผิดชอบเพื่อให้ได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถที่จะตัดสินใจเรื่องการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการเรียนของตนเองได้

5. ความรักในการเรียนรู้ (Love of Learning) ได้แก่ การชื่นชมบุคคลที่ค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ ตั้งใจจริงที่จะศึกษาหาความรู้ รักและใฝ่ใจในการเรียนรู้อยู่เสมอ และสนุกกับการเสาะแสวงหาความรู้

6. ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) ได้แก่ การเป็นผู้ที่กล้าคิดกล้าทำในสิ่งที่ท้าทาย สามารถคิดหาวิธีหลากหลายในการแก้ปัญหาในสิ่งที่ซับซ้อนและยุ่งยาก มีความอดทนและพยายามที่จะแก้ปัญหาที่ยุ่งยาก

7. การมองอนาคตในแง่ดี (Positive Orientation to the Future) ได้แก่ การมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต และเชื่อว่าการเรียนรู้เกิดขึ้นตลอดชีวิต มีความสุขในการคิดถึงอนาคต และมองว่าปัญหาเป็นสิ่งท้าทายไม่ใช่อุปสรรคจะให้หยุดทำ

8. ความสามารถในการใช้ทักษะทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และทักษะการแก้ปัญหา (Ability to use Basic Study Skills and Problem-Solving Skills) ได้แก่ การเป็นผู้ที่มีความสามารถในการนำความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้องและทักษะการสังเกตการตั้งปัญหาการตั้งสมมติฐาน การเก็บรวบรวมข้อมูล และการสรุปผลข้อมูล มาใช้ในการค้นคว้าหาความรู้ จัดทำโครงการและแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้

สรุปได้ว่า ลักษณะของคนที่เรียนรู้ด้วยตนเอง จะเกิดจากความต้องการของตนเอง เพราะความอยากรู้ รู้ว่าที่ตนเรียนอะไร มีความสามารถในการวิเคราะห์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ตระหนักในตนเอง กระตือรือร้น ใจเปิดกว้าง ยืดหยุ่น ติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ เลือกแผนการเรียนที่มีประสิทธิภาพ สามารถแสวงหาบุคคลหรือแหล่งความรู้เพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ได้

2.3 บุคคลแห่งการเรียนรู้

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในสังคมยุคโลกาภิวัตน์ ทำให้ประเทศต่างๆ เกิดการแข่งขัน และร่วมมือกันมากขึ้น มีการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ด้วยเหตุนี้วิถีการดำรงชีวิตในปัจจุบัน จึงขึ้นอยู่กับอำนาจที่ได้มาจากข้อมูล ข่าวสาร และความรู้ต่างๆ ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกคนจะต้องพัฒนาให้เป็น "บุคคลแห่งการเรียนรู้" (learning person) เพราะความรู้ที่แต่ละคนได้ร่ำเรียนมาจากอดีตนั้นไม่สามารถต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงในสังคมยุคโลกาภิวัตน์นี้ได้ อย่างเพียงพอ ทุกคนจึงต้องใฝ่เรียน ใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา และต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.1 ความหมายของการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

นักการศึกษาได้กล่าวถึงความหมายของการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ไว้ในทัศนะต่างๆ กัน ดังนี้

กรมวิชาการ (2541 :69) กล่าวว่า บุคคลแห่งการเรียนรู้ หมายถึงบุคคลที่มีการแสวงหาวิธีการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่คุณภาพอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่องตลอดชีวิต มีเจตคติและค่านิยมที่ดีเกี่ยวกับการเรียนรู้ มีประสบการณ์แห่งการเรียนรู้ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ชาตรี ศิริสวัสดิ์ (2541 : 77) กล่าวว่า บุคคลแห่งการเรียนรู้ หมายถึงบุคคลที่มีหูตากว้าง ใฝ่หาการศึกษาอยู่เสมอ ตลอดจนมีการใฝ่รู้ ใฝ่พัฒนาตนเองตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนรู้ในศาสตร์ และศิลป์ในสาขาวิชาชีพของตนอย่างสม่ำเสมอ

ธเนศ ขำเกิด (2541 : 29) กล่าวว่า บุคคลแห่งการเรียนรู้ หมายถึง บุคคลที่มีนิสัยใฝ่เรียนใฝ่รู้ มีวิธีการเรียนที่เป็นระบบ มีทักษะทางสังคม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น มีทักษะในการสื่อสาร ทักษะในการแก้ปัญหาได้ในทุกสถานการณ์ และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

สุพล วงสินธุ์ (2541 : 36) กล่าวว่า บุคคลแห่งการเรียนรู้ หมายถึง บุคคลที่มีการพัฒนากลยุทธ์การเรียนรู้ให้ทันสมัยตลอดเวลาอยู่เสมอ มีความรู้ควบคู่คุณธรรม ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม สามารถเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆ เพื่อการอยู่รอดและอยู่ร่วมกันในโลกยุคโลกาภิวัตน์ได้อย่างมีความสุข

สุภรณ์ สุภาพงศ์ (2543 : 40) กล่าวว่า บุคคลแห่งการเรียนรู้ หมายถึง บุคคลที่เรียนรู้จากการปฏิบัติของตนเอง (learning by doing) เป็นการได้มาซึ่งองค์ความรู้ จริยธรรม และการพัฒนาบุคลิกภาพไปพร้อมกัน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายของการเป็นคนเก่ง ดี มีความสุข มีเสรีในความคิด และเป็นบุคคลที่มีความเข้มแข็งเชิงจริยธรรม และมีบุคลิกภาพประชาธิปไตย

การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ด้านผลผลิตของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา (กรมสามัญศึกษา. 2542 : คำนำ)

การมัธยมศึกษาเป็นการศึกษาพื้นฐานของปวงชนที่รัฐมุ่งเน้นให้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนและพัฒนาประเทศ โรงเรียนมัธยมศึกษาจึงจำเป็นต้องสร้างความเชื่อมั่นในสังคม ยอมรับว่าโรงเรียนสามารถผลิตผู้จบการศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถ เจตคติ ค่านิยม คุณธรรม และคุณลักษณะต่างๆ ได้ครบถ้วนตามหลักสูตรและตามความคาดหวังของสังคม กรมสามัญศึกษาจึงได้กำหนดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้โรงเรียนมัธยมศึกษาใช้เป็นกลไกในการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนให้ได้มาตรฐาน และผู้จบการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด (กรมสามัญศึกษา. 2542 ค : คำนำ) ซึ่งในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา

ดังกล่าว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กรมสามัญศึกษาได้กำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษาด้านผลผลิต (output) หรือคุณลักษณะของผู้เรียนไว้จำนวน 10 มาตรฐาน และได้กำหนดคุณลักษณะของผู้เรียนด้านการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ไว้ในมาตรฐานการศึกษาด้านผลผลิต (output) มาตรฐานที่ 3 ประกอบด้วยตัวชี้วัด 4 ด้าน ดังนี้ (กรมสามัญศึกษา. 2542 ค : 21)

มาตรฐานที่ 3 เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

1. มีความกระตือรือร้นและมีความสนใจที่จะเรียนรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆ และรู้จักตั้งคำถามเพื่อหาเหตุผล
2. มีนิสัยรักการอ่านและค้นคว้าหาความรู้ สามารถใช้ห้องสมุด แหล่งความรู้หรือสื่อต่างๆ ทั้งในและนอกโรงเรียน
3. สามารถเลือกใช้วิธีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
4. สามารถสรุปประเด็นการเรียนรู้และประสบการณ์ด้วยตนเองได้อย่างถูกต้อง และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

การที่กรมสามัญศึกษาได้กำหนดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และกำหนดตัวชี้วัดต่างๆ ไว้ในมาตรฐานการศึกษาอย่างชัดเจน ทั้งนี้เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะตรงตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างถูกต้อง เพราะการจัดการศึกษาของสถานศึกษาถือว่าเป็นงานบริการอย่างหนึ่งที่จะต้องตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า ซึ่งความสำเร็จของการจัดการศึกษาก็คือ ความเจริญงอกงามของผู้เรียนหรือคุณลักษณะของผู้เรียนที่สังคมต้องการ และการที่ผู้เรียนจะเกิดคุณลักษณะดังกล่าวได้ สถานศึกษาจะต้องบริหารจัดการให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการปลูกฝังพฤติกรรมต่างๆ แก่ผู้เรียนอย่างถูกต้อง

สรุปได้ว่า บุคคลแห่งการเรียนรู้ หมายถึง บุคคลที่มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ด้วยวิธีการที่หลากหลายอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีทักษะในการคิด การทำ การแก้ปัญหา และการสื่อสาร และสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

2.3.2 คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมที่เป็นลักษณะที่ดีของนักเรียน สถาบันการอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความกระตือรือร้นและความสนใจในการเรียนรู้

อังคณา กล่อมฤทธิ (2532 : 10) กล่าวว่า ความกระตือรือร้น หมายถึงความอยากรู้อยากเห็นเป็นพฤติกรรมการค้นคว้าหาความรู้ที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้าใหม่ๆ เป็นทั้งแรงขับและแรงจูงใจให้บุคคลเพียรพยายามแสวงหาความรู้ และประสบการณ์ใหม่ๆ ซึ่งจะเห็นได้ว่า บรรณารักษ์

เอกสาเป็นบุคคลผู้หนึ่งที่สามารรถสร้างนิสัยอยากรู้อยากเห็นให้เกิดแก่เด็กได้ เติ้ให้หน้าไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

น้อมฤดี จงพฤษะ (2519 : 258) กล่าวว่า ความสนใจ หมายถึง อาการอยากรู้อยากเห็น (Curiosity) อาการชอบ (Like) ทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดอาการสนุกเพลิดเพลินใจ(Enjoy) ในการทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรืออาการซาบซึ้ง (Appreciate) ในคุณค่าของสิ่งใดๆ

สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ (2524 : 8) กล่าวว่า ความสนใจเป็นการแสดงออกซึ่งความรู้สึกชอบ การมีความสนใจต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยอมมีจิตใจจดจ่อมีสมาธิในสิ่งนั้นและใช้เวลาให้กับสิ่งนั้นมากขึ้น จึงมีส่วนช่วยให้มีโอกาสที่จะได้รับความสำเร็จในด้านนั้นมากขึ้น

วารินทร์ สายโอบเอื้อ (2522 : 23) ได้ให้ความหมายของความสนใจว่า คือ ส่วนหนึ่งของเจตคติเป็นความรู้สึกในทางที่ดีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะ ซึ่งจะทำให้แนวโน้มของพฤติกรรมเป็นไปในทางที่ดี ความสนใจของบุคคลจะแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการ ความถนัดรวมทั้งสภาพแวดล้อมภายนอกเป็นสำคัญ

วัชร ทรัพย์มี (2520 : 58) กล่าวว่า ความสนใจคือความรู้สึกที่จดจ่ออยากรู้อยากเห็น อยากกระทำในสิ่งที่ตนสนใจ ความสนใจเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนหรือการทำงาน

ประสาธ อิศรปริดา (2521 : 135-136) ได้กล่าวถึงความสนใจตามแนวคิดของ (Gagne) ว่ามีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ เพราะความสนใจเป็นลักษณะทางจิตใจที่มีความสืบเนื่องกันเป็นชุด โดยเริ่มจากการที่มีสิ่งเร้าให้เกิดความสนใจและตอบสนองต่อเนื่องกันเป็นลูกโซ่ที่ตรึงที่ยังมีความสนใจอยู่ การตอบสนองดังกล่าวทำให้เกิดความรู้สึกหรือความคิดอันนำไปสู่ความสงสัย ความอยากรู้อยากเห็นและความต้องการเรียนรู้เพิ่มขึ้น นั่นคือความสนใจชี้ให้เห็นถึงความปรารถนาที่ใคร่จะได้รับการสอนหรือพยายามที่จะสอนตนเอง ความสนใจถึงเป็นองค์ประกอบประการหนึ่งที่ทำให้เกิดความพร้อมที่จะเรียน ซึ่งเมื่อมีความพร้อมที่จะเรียนสิ่งใดแม้มีอุปสรรคบ้างก็มักไม่ลดความสนใจจากสิ่งนั้นง่ายๆ

กมลรัตน์ หล้าสูงศ์ (2528 : 233) กล่าวว่า ความสนใจเป็นความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งความสนใจของแต่ละบุคคลจะแตกต่างกันก็เนื่องมาจากองค์ประกอบสำคัญๆ คือ ความต้องการ ความถนัด และสภาพแวดล้อมต่างๆ ในสังคมที่แตกต่างกัน

วณิช บรรจง และคนอื่นๆ (2516 : 32-33) ได้กล่าวถึงลักษณะของความสนใจไว้ดังนี้

1. ความสนใจเป็นความรู้สึกเจตคติที่เข้มข้นอยู่ในวงแคบ หรือคนเราจะต้องมีความตั้งใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นอย่างๆ ไป

2. ความสนใจเป็นเรื่องของแต่ละบุคคล คนหนึ่งอาจมีความสนใจต่อสิ่งหนึ่งแต่คนอื่นอาจจะไม่สนใจสิ่งนั้นเลยก็ได้

3. ความสนใจทำให้เราเอาใจใส่จดจ่อต่อสิ่งที่ตนสนใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ยืมได้หน้าไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. เมื่อเกิดความสนใจต่อสิ่งใดแล้ว คนย่อมมีความมุ่งหมายอย่างใดอย่างหนึ่งต่อสิ่งนั้น เช่น ต้องการอยากรู้ให้มากขึ้น ต้องการทำให้เป็น เป็นต้น

5. คนย่อมมีความมุ่งมั่นที่จะทำให้สำเร็จตามความมุ่งหมาย ถ้าคนนั้นมีความสนใจต่อสิ่งนั้น

จากความหมายที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ความสนใจหมายถึง เป็นการแสดงออกซึ่งความรู้สึกชอบ เอาใส่ในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้ประสบพบเห็นในการทำงาน มีความรู้สึกโน้มเอียงในการที่จะเลือกทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่เกี่ยวข้อง และพร้อมที่จะเสาะหาและเข้าร่วมกิจกรรมนั้นๆ ด้วยความตั้งใจ

2. นิสัยรักการอ่านและค้นคว้าหาความรู้

ชีวิตของทุกคนในปัจจุบัน ถือได้ว่าการอ่านเป็นสิ่งสำคัญส่วนหนึ่งของชีวิต เพราะการอ่านช่วยให้เราได้รับความรู้ในเรื่องต่างๆ ได้อย่างมากมายนับไม่ถ้วน และยังช่วยให้เราได้ใช้ประโยชน์จากเรื่องที่เราอ่าน เช่น รู้วิธีการเพาะพันธุ์ต้นไม้ รู้วิธีการปฐมพยาบาลผู้ป่วย เป็นต้น

การอ่านจัดเป็นทักษะประเภทหนึ่งซึ่งต้องใช้การฝึกฝนจึงจะมีความสามารถในการอ่าน นั่นคือ อ่านได้เร็ว และสามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ ยิ่งฝึกฝนมากก็จะมีทักษะมาก (นิตดา หงษ์วิวัฒน์. 2537 : 1) นอกจากนี้ การมีสมาธิในการอ่านก็นับว่าเป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่จะต้องหมั่นฝึกฝนเช่นกัน ดังที่ Chapman (อ้างใน จิตนา ทาสระ. 2530 : 9) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งคือการที่สามารถแปลหรือตีความจากสิ่งที่อ่านได้อย่างครบถ้วน จะเป็นแนวทางนำไปสู่ความรู้และการอ่านยังเป็นสิ่งจำเป็นที่ทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียนและในชีวิตประจำวันของมนุษย์ ดังนั้นการอ่านจึงมีคุณค่าสำหรับบุคคลดังนี้

1. การอ่านช่วยในการส่งเสริมบุคลิกภาพ เพราะการอ่านทำให้มีความรู้ มีการตัดสินใจที่ดี และเข้าใจความคิดของผู้อื่น จึงทำให้มีการแสดงออกที่เหมาะสม

2. การอ่านช่วยให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

3. การอ่านช่วยผ่อนคลายความเครียด พัฒนาอารมณ์ และช่วยสนองความต้องการทางด้านจิตใจได้ด้วย

4. การอ่านทำให้ได้รับประสบการณ์ใหม่ๆ

5. การอ่านเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์

นิสัยรักการอ่านมีความสำคัญในแง่ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเป็นการจำลองประสบการณ์ให้กับผู้อ่านได้ศึกษาเรียนรู้ได้เอง โดยไม่ต้องรับจากประสบการณ์ตรง เพราะในความเป็นจริงนั้นโอกาสที่เราแต่ละคนจะได้รับประสบการณ์ตรงในเรื่องต่างๆ นั้นเป็นไปได้

น้อย (ทวีป อภิสิทธิ์. 2526 : 53-54) การอ่านจึงช่วยให้มนุษย์ได้รับประสบการณ์ต่างๆ และใช้เป็นเอกสารเป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นับว่าไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รากฐานช่วยพัฒนาให้เจริญขึ้น มีการตัดสินใจถูกต้อง ความสำคัญอีกประการก็คือ การอ่านเป็นรากฐานที่สำคัญของการศึกษาทุกระดับ ผู้ที่อ่านมากกว่าคนอื่นก็ย่อมจะได้รับประโยชน์มากกว่า และการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพย่อมทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียนทุกสาขาวิชา

อรสา กุมารี ปุกหุต (2524 : 192-203) กล่าวว่า โดยทั่วไปแล้ว การอ่านจะมีความสำคัญต่อพัฒนาการในด้านต่างๆ ดังนี้

1. พัฒนาการด้านการใช้ภาษา ช่วยให้เด็กมีความสามารถในการใช้ภาษาได้กว้างขวางขึ้น และช่วยให้เด็กเข้าใจในเรื่องราวต่างๆ ที่ไม่สามารถสื่อความหมายด้วยวิธีการพูดได้ ช่วยให้เด็กมีทักษะในการพูดและการฟังที่ดีขึ้น รวมทั้งสามารถเข้าใจความคิดของผู้อื่นได้กว้างขวางขึ้น ซึ่งเด็กจะทบทวนหรืออ่านซ้ำเองได้ จึงทำให้เกิดวิจารณ์ญาณและสมาธิได้ดีกว่าการรับฟังแต่เพียงอย่างเดียว และยังช่วยพัฒนาความรู้ในสาขาวิชาต่างๆ ได้กว้างขวางยิ่งขึ้น

2. พัฒนาการด้านสังคม การอ่านช่วยพัฒนาพฤติกรรมเด็กทางด้านสังคม ดังต่อไปนี้

2.1 ช่วย让孩子ได้รับความรู้ความเข้าใจพื้นฐานในการปรับตัวให้เข้ากับสังคม เช่น การรู้จักทักทาย การรู้จักขอบคุณ เกรงใจ เป็นต้น

2.2 ช่วยให้เด็กได้พบเห็นแบบอย่างที่ดีในการเลือกปฏิบัติตนในทางที่ถูกต้องดีงาม เช่น เรื่องการรักษาคำพูด เรื่องความซื่อสัตย์ การอดออม ความขยันหมั่นเพียร เป็นต้น

2.3 ช่วยให้เด็กเกิดความคิด หรือรู้จักตัดสินใจในการเลือกปฏิบัติต่อผู้อื่น และการอ่านยังเป็นเครื่องมือสำหรับโน้มน้าวหรือชี้ให้เห็นเรื่องต่างๆ ที่เกิดขึ้นหรืออาจจะเกิดขึ้น ทำให้เด็กมีโอกาสไตร่ตรองเพื่อเลือกปฏิบัติได้ เช่น การละเว้นการเสพยาเสพติด เป็นต้น

2.4 เนื้อหาสาระจากการอ่านช่วยให้เด็กเลือกแสดงออกทางสังคมได้อย่างเหมาะสม เช่น เมื่อเด็กมีความรู้สึกโกรธหรือไม่พอใจ แทนที่จะแสดงกริยาฟุ้งฟาย หรือพูดหยาบคาย เด็กก็อาจจะระงับพฤติกรรมเหล่านี้เสีย นอกจากนี้ถ้าเด็กได้อ่านมาก เด็กอาจพบว่าตัวละครในเรื่องต่างๆ ที่เด็กได้อ่านนั้น อาจได้รับความทุกข์ทรมานหรือพบกับปัญหาอุปสรรคต่างๆ มากกว่าปัญหาต่างๆ ที่เด็กกำลังประสบอยู่ จึงทำให้เด็กมีกำลังใจ และสามารถควบคุมตัวเองได้ เป็นต้น

2.5 ทำให้เด็กเกิดอุดมการณ์ในการปฏิบัติ และทำให้เกิดแรงจูงใจในอันที่จะปรับปรุงตนเองและสังคมให้ดียิ่งขึ้น

2.6 ช่วยให้เด็กอยู่ในสังคมได้ดีขึ้น เช่น การแก้ไขพฤติกรรมของตนเองที่ไม่เป็นที่ยอมรับของเพื่อนๆ การรู้จักเข้ากลุ่มเพื่อน รู้จักวิธีแก้ปัญหา รู้วิธีประดิษฐ์สิ่งต่างๆ เป็นต้น

2.7 ช่วยให้เด็กได้รับพฤติกรรมทางสังคม รวมทั้งแบบแผนในสังคม เช่น รับรู้โทษของการพูดปด การใช้สรรพนาม การปฏิบัติตนในสังคม เป็นต้น

3. พัฒนาการด้านอารมณ์ ในการพัฒนาพฤติกรรมทางอารมณ์ของเด็กต้องทราบพื้นฐานทางอารมณ์ก่อน แล้วจึงคัดเลือกหนังสือที่จะพัฒนาอารมณ์อันพึงปรารถนาแต่ละประเภท เช่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้เผยแพร่โดยไม่เสียประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดการหนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรักภายในครอบครัว ความเมตตาของบิดามารดา ความเสียสละ ฯลฯ ให้เด็กอ่าน เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการด้านอารมณ์เกี่ยวกับความรักความอบอุ่นในครอบครัว เป็นต้น

4. พัฒนาการด้านสติปัญญา หนังสือจัดได้ว่าเป็นอาหารทางจิตใจและสติปัญญาของมนุษย์ทุกคน เด็กที่ได้อ่านหนังสือจึงมีโอกาสได้เพิ่มพูนความรู้ความสามารถในการพัฒนาสติปัญญาของตนมากกว่าเด็กที่ไม่ค่อยได้อ่านหนังสือ สติปัญญาของมนุษย์จะได้รับการพัฒนาขึ้นเป็นลำดับจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมและประสบการณ์ของแต่ละช่วงอายุในด้านต่างๆ ซึ่งหนังสือก็เป็นอีกหนึ่งประสบการณ์ที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการด้านสติปัญญาเช่นกัน มนุษย์จะได้รับความรู้ข้อคิดเห็น วิธีการ รู้จักความจริง สภาพปัญหา รวมทั้งวิธีการแก้ปัญหา จากการอ่านหนังสือแต่ละประเภท ตัวอย่างเช่น หนังสือสารคดีท่องเที่ยวจะให้ความรู้เกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่และวัฒนธรรมของมนุษย์ในสภาพทางภูมิศาสตร์ต่างๆ หนังสือด้านวรรณคดีช่วยให้ทราบถึงความงดงามของภาษา สภาพความเป็นอยู่ ความเชื่อ และวิธีการแก้ปัญหาของคนในยุคหนึ่งๆ หนังสือเกี่ยวกับเรื่องลึกลับสืบสวนช่วยเพิ่มพูนสติปัญญาเกี่ยวกับขั้นตอนการแก้ปัญหาที่ยุ่งยากซับซ้อน การตั้งสมมติฐาน การวิเคราะห์ปัญหา การสรุปปัญหา เป็นต้น

สรุปได้ว่า นิสัยรักการอ่านและค้นคว้าหาความรู้ ทำให้ผู้ที่รักการอ่านได้รับรู้เรื่องต่างๆ อย่างมากมาย ทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียนและในชีวิตประจำวันของมนุษย์ มีการตัดสินใจที่ดี การอ่านทำให้ได้รับประสบการณ์ใหม่ๆ ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ การอ่านเป็นฐานที่สำคัญของการศึกษาทุกระดับ การอ่านมากก็ได้รับประโยชน์มาก การอ่านหนังสือเป็นการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถในการพัฒนาสติปัญญา

3. ด้านการเลือกใช่วิธีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร

ด้านการเลือกใช่วิธีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร หมายถึง พฤติกรรมการตัดสินใจโดยใช้หลักการด้วยวิธีการต่างๆ ตามความเหมาะสมเพื่อพัฒนาตนเองให้มีความรู้มากขึ้น

Knowles (1975 : 47) กล่าวถึงการแสวงหาแหล่งวิทยาการทั้งที่เป็นวัสดุและบุคคลดังต่อไปนี้

1. แหล่งวิทยาการที่เป็นประสบการณ์ส่วนบุคคลของผู้เรียน
2. แหล่งวิทยาการที่เป็นเสมือนวิทยาการ ได้แก่ ครู หรือ เพื่อน ผู้ที่สามารถช่วยเหลือร่วมมือกันเป็นกระบวนการเรียนการสอน
3. แหล่งวิทยาการที่ใช้ประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า เช่น ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ ฯลฯ
4. ทักษะต่างๆ ที่มีส่วนช่วยให้แสวงหาแหล่งวิทยาการได้สะดวกรวดเร็ว เช่น ทักษะในการตั้งคำถาม ทักษะการอ่าน เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังนั้น บุคคลจะต้องรู้จักเลือกใช้วิธีการแสวงหาความรู้จากแหล่งวิทยาการต่างๆ เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต ฯลฯ ตลอดจนแหล่งวิทยาการที่เป็นบุคคล ได้แก่ ครู เพื่อน หรือผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญ ในสาขาใดสาขาหนึ่ง และสื่อต่างๆ เพื่อช่วยในการเพิ่มเติมและให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ ให้กับตนเอง

4. ด้านการสรุปประเด็นการเรียนรู้และประสบการณ์ด้วยตนเอง

ด้านการสรุปประเด็นการเรียนรู้และประสบการณ์ด้วยตนเอง หมายถึง กระบวนการของ ความคิดที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ สามารถสรุปได้อย่างถูกต้องและนำมาใช้ใน ชีวิตประจำวันได้

และการฝึกอบรมที่แต่ละคนได้รับมา ซึ่งผลของการเรียนรู้จะทำให้พฤติกรรมของบุคคล เปลี่ยนแปลงไปในลักษณะค่อนข้างถาวรและมั่นคง ซึ่งพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงนั้นประกอบด้วย 1) ความรู้ เช่น ความคิด ความเข้าใจ และความเข้าใจในเนื้อหาสาระต่างๆ ฯลฯ 2) ทักษะ เช่น การพูด การกระทำ และการเคลื่อนไหวต่างๆ 3) ความรู้สึก เช่น เจตคติ จริยธรรม และค่านิยม ฯลฯ ซึ่งใน ส่วนนี้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่ได้รับมา เพื่อสรุปประเด็นประสบการณ์ของตนเอง แล้วนำไปประยุกต์ใช้ด้วยตนเอง

การสรุปประเด็นการเรียนรู้และประสบการณ์ด้วยตนเอง เป็นปัญหาใหญ่ที่สุดของเรื่องนี้ คือ การไม่สามารถทำให้คนคิดเป็น ทำเป็น และการแก้ปัญหาเป็น ซึ่งเป็นกระบวนการของการ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม สามารถสรุปประเด็นการเรียนรู้และประสบการณ์ด้วยตนเอง นักเรียนไทยไม่ได้ ปลุกฝังให้เป็นคนช่างคิด ไม่ช่างซักถาม ไม่ชอบการอภิปรายถกเถียง แต่มีความสามารถในการฟัง และจดบันทึก โดยไม่มีคำถามแม้แต่ข้อเดียว ซึ่งแตกต่างไปจากนักเรียนและนักศึกษาต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นชาวตะวันตกหรือชาวเอเชียบางชาติ เขามีลักษณะเป็นผู้ใหญ่ที่มีความคิด สามารถใช้ เหตุผลถกเถียงประเด็นต่างๆ กับผู้สอนได้ และสามารถคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ได้ เห็นได้ชัดเจนว่า คนไทยคิดไม่เป็นและสรุปประเด็นการเรียนรู้ต่างๆ ได้น้อย เมื่อมาเทียบระดับความรู้ ความสามารถ ของประชาชนของไทยกับประเทศเพื่อนบ้านที่พัฒนาในระยะเวลาใกล้เคียงกัน ไม่ว่าจะเป็นประเทศ สิงคโปร์ มาเลเซีย ไต้หวัน เกาหลีใต้ ฯลฯ ก็พบว่า เราทิ้งห่างออกไปเรื่อยๆ ทั้งที่ในความเป็นจริง แล้ว นักเรียนของเราไม่ได้ฉลาดน้อยกว่าเขาเลย เพียงแต่ระบบของเราไม่เปิดโอกาสให้ความ มองงามทางความคิดได้เจริญเติบโตขึ้นนั่นเอง การที่ผู้เรียนคิดไม่เป็นคิดไม่ได้นี้ ไม่เพียงเป็น อุปสรรคขัดขวางการปรับตัวสู่ออนาคตเท่านั้น แต่ยังทำให้การตอบสนองต่อสถานการณ์ต่างๆ เป็นไป อย่างไม่ถูกต้อง คงเป็นบทเรียนที่ดีที่ทำให้รู้ว่าสังคมไทยอยู่ในภาวะอ่อนแอทางความคิด เช่น คิดผิด คิดไม่เป็น ไม่คิด ความอ่อนแอทางความคิด หากไม่ได้รับการแก้ไขผ่านทุกระบบในสังคม โดยเฉพาะระบบการศึกษาให้เด็กรุ่นต่อไป หากไม่แข็งแรงทางวิธีคิด ก็ยิ่งส่งผลร้ายแรงต่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเทศชาติในระยะต่อไป การสร้างคนให้เป็นนักคิดจึงเป็นเรื่องสำคัญในยุคต่อไปของสังคมไทย เพราะจะช่วยให้เราเลือกรับสิ่งที่ดี การคิดมีหลายแบบ การคิดเชิงวิพากษ์ คิดเชิงวิเคราะห์ การคิดเชิงเปรียบเทียบ การคิดเชิงมนทัศน์ การคิดเชิงสร้างสรรค์ การคิดเชิงประยุกต์ การคิดเชิงกลยุทธ์ การคิดเชิงบูรณาการ การคิดเชิงอนาคต และการคิดเชิงหาเหตุผล การพัฒนาทักษะด้านความคิด ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้ ซึ่งนำไปสู่ในการสรุปประเด็นการเรียนรู้ และเกิดประสบการณ์ด้วยตนเองมากที่สุด และนำความรู้ ความสามารถของตนเองไปใช้ในทางที่เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนมีการแสดงออกในทางความคิด และถ่ายทอดความคิด ถ่ายทอดความเข้าใจและสามารถสรุปประเด็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง ได้เสนอแนะความคิดสร้างสรรค์ใหม่ และนำไปประยุกต์ใช้ได้ด้วยตนเอง สรุปข้อคิด ข้อสังเกต ในการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การสรุปประเด็นการเรียนรู้และประสบการณ์ด้วยตนเองเป็นกระบวนการของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้เป็นคนคิดเป็น ช่างคิด ช่างซักถาม ใช้เหตุผลในการถกเถียงประเด็นต่างๆ กับผู้สอนได้ สามารถมีความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ได้ สามารถสรุปประเด็นการเรียนรู้ต่างๆ ได้ สร้างคนให้เป็นนักคิด การคิดเชิงหาเหตุผลเป็นการพัฒนาให้เกิดทักษะด้านความคิด ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้ ซึ่งนำไปสู่ในการสรุปประเด็นการเรียนรู้และเกิดประสบการณ์ด้วยตนเองมากที่สุด และนำความรู้ความสามารถของตนเองไปใช้ในทางที่เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง สามารถประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองได้ สามารถนำความรู้ที่ได้รับใหม่ไปเชื่อมโยงกับความรู้ หรือความคิดที่มีอยู่เดิมได้

2.3.3 การพัฒนาคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

การเรียนรู้สามารถเกิดขึ้นได้ในทุกสถานการณ์ไม่ว่าจะเป็นในช่วงของวัยเรียนหรือในช่วงของการปฏิบัติงาน จัดว่าเป็น "การเรียนรู้ตลอดชีวิต" (life-long learning) นอกจากจะต้องมีความรู้อย่างลึกซึ้งในสาขาวิชาเฉพาะของตนแล้ว (specialist) ยังต้องมีความรู้กว้างในเรื่องอื่นๆ อีกด้วย (generalist) เพราะการแก้ปัญหาในแต่ละเรื่องนั้น ต้องอาศัยองค์ความรู้จากหลายๆ แขนงประกอบกัน และเป็นการใช้แบบบูรณาการ (ธเนศ ขำเกิด. 2541 : 29) มนุษย์ทุกคนเกิดมาพร้อมกับการเรียนรู้อยู่เสมอ ต้องผ่านการสั่งสอน ฝึกอบรม และบ่มนิสัย เพื่อให้เป็นบุคคลที่มีคุณธรรม และมีคุณลักษณะที่เหมาะสมสอดคล้องกับการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม เพื่อการอยู่รอด และอยู่ร่วมกันในโลกยุคโลกาภิวัตน์ได้อย่างมีความสุข จึงมีความจำเป็นที่ครูจะต้องพัฒนาสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัย โดยอาศัยวิชาศิลปะ ดนตรี กีฬา และการฝึกกาย วาจา ควบคู่กันไปอย่างกลมกลืน เพื่อให้นักเรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และสานฝันของแผ่นดิน เพื่อแผ่นดินที่รักของเราที่มุ่งหวัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะให้ "คนมีความสุข ครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง สังคมสันติ สิ่งแวดล้อมยั่งยืน" (สุพล วัณสินธ์. 2541 : 36)

สายสุวี จุติกุล (อ้างใน วนิดา มนัสไพบุลย์. 2541 : 11) ได้แสดงทัศนะว่าคนไทยในอนาคตควรมีลักษณะ 14 ประการ ดังนี้

1. มีสุขภาพกายสุขภาพจิตดี รู้จักป้องกันความเจ็บป่วย มีความรู้เกี่ยวกับการดูแลร่างกายตนเอง
2. มีค่านิยมใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รู้จักค้นคว้าด้วยตนเอง รู้จักคิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์ มีปัญญา วิจรรณญาณ รู้จักการคิดเชิงวิทยาศาสตร์
3. มีความคิดก้าวหน้าและรู้ทันการพัฒนาของโลก เป็นคนคิดล่วงหน้า มีวิสัยทัศน์เกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว และบ้านเมือง รู้จักใช้เทคโนโลยีในรูปแบบต่างๆ มีความเป็นสากลร่วมกับการมีวัฒนธรรมท้องถิ่น และรู้จักภาษาต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา
4. เป็นคนมีจินตนาการ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รังสรรค์งานใหม่ๆ ได้
5. มีกระบวนการตัดสินใจที่มีข้อมูล ข้อเสนอแนะที่ถูกต้องและครบถ้วน และมีส่วนตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวกับชีวิต และความเป็นอยู่ของตน
6. พึ่งตนเองให้ได้มากที่สุดทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสติปัญญา
7. มีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในกิจการต่างๆ ทั้งทางอาชีพ สังคม การเมือง ศาสนา วัฒนธรรม และอื่นๆ ที่อยู่รอบตัว
8. รู้จักสิ่งแวดล้อมของตน พืชพันธุ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้มีความยั่งยืน
9. มีทักษะในการสื่อสาร และรู้จักปรับความขัดแย้งด้วยสันติวิธี
10. มีคุณภาพสูง มีสมรรถนะสูง มีความรับผิดชอบสูง ทั้งในเรื่องส่วนตัวและส่วนรวม
11. มีความ پاکเพียร พยายามและอดทน
12. มีวินัยในตนเอง มีคุณธรรมสูง และมีความต้องการที่จะช่วยเหลือสังคมให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น
13. มีความถ่อมตน เน้นความสำคัญของคนอื่น และเคารพในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ของคนอื่นเสมอกัน
14. มีความรัก ความซาบซึ้งทางความงาม และมีความสุขตามอัตภาพ

การปลูกฝังนักเรียนให้เกิดคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ สามารถกระทำได้ โดยการฝึกให้นักเรียนใฝ่เรียน ใฝ่หาความรู้ ซึ่งจะทำให้เด็กมีนิสัยที่ดีติดตัวต่อไป เขาจะได้เปรียบเด็กที่เรียนแบบท่องจำโดยไม่ใช้หัวคิด และเรียนจากครูคนเดียว เพราะความรู้ไม่ได้หยุดอยู่กับที่แต่พัฒนาไปเรื่อยๆ อย่างไม่รู้จบ ถ้าครูสามารถชี้แนะวิธีแสวงหาความรู้โดยใช้หลักวิจัยเบื้องต้น ก็ทำให้เกิดการเรียนรู้สนุกสนาน เพลิดเพลิน เช่น อยากรู้คำตอบเมื่อมีปัญหาก็ลองตั้งสมมติฐาน แล้ว

แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยวิธีต่างๆ ปุจฉา วิสัชนาบ้าง ดูจากสื่อทางไกลบ้าง คนที่เป็นครูจึงไม่ใช่แค่เตรียมเนื้อหาสาระที่จะป้อนให้เด็กอย่างเดียว แต่ต้องสอนวิธีการเรียน และแหล่งการเรียนรู้ให้กับนักเรียน ต้องบอกวิธีค้นคว้าจากเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และเมื่อได้ความรู้แล้วต้องอ้างอิงให้บริการความรู้ได้ (ชัยพจน์ รัชงาม. 2542 : 31)

นักการศึกษาได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถของบุคคลไว้ต่างๆ กัน ดังนี้

Guglielmino (อ้างในส่องหล้า เทพเชาว์นะ. 2534 : 21) ด้วยวิธีการศึกษาด้วยตนเอง พบว่าบุคคลที่จะเรียนรู้ด้วยตนเองนั้นควรมีลักษณะความพร้อมของการเรียนรู้ 8 ประการ คือ

1. การเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้ (Openness to learning opportunities) ได้แก่ ความสนใจในการเรียน ความภาคภูมิใจเมื่อเรียนสำเร็จ ชอบศึกษาค้นคว้าจากห้องสมุด ยอมรับคำติติงในความผิดพลาดของตนเอง และมีความพยายามในการทำความเข้าใจในเรื่องที่ยากๆ

2. มโนคติของตนเองในด้านการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ (Self concept as an effective learner) ได้แก่ ความสามารถที่จะเรียนเมื่อต้องการที่จะเรียน เมื่อตัดสินใจเรียนแล้วสามารถแบ่งเวลาให้กับการเรียนได้แม้จะมีงานอื่นมากก็ตาม โดยรู้ว่าเมื่อใดที่จะเรียน ในการเรียนสามารถหาวิธีการต่างๆ เพื่อเรียนรู้หัวข้อใหม่ๆ มีความสุขกับการแก้ปัญหาที่ยากๆ และรู้ว่าเมื่อต้องการข้อมูลจะไปหาได้จากที่ไหน

3. ความคิดริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้ (Initiative and independence in learning) ได้แก่ ความไม่ทอดถอย แม้จะไม่ค่อยเข้าใจในสิ่งที่กำลังทำอยู่ ชอบที่จะเรียน ไม่มีปัญหาในการทำความเข้าใจจากการอ่าน และสามารถทำงานได้ด้วยตนเองอย่างดี

4. ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง (Informed acceptance of responsibility for one's own learning) ได้แก่ การยอมรับตนเองว่าเป็นผู้ที่มีความฉลาดพอควร มีความเชื่อว่า การคิดอยู่เสมอว่าตนเองเป็นใคร กำลังทำอะไร เป็นสิ่งสำคัญต่อการศึกษาของตน

5. ความรักในการเรียนรู้ (Love of learning) ได้แก่ ความชื่นชมต่อบุคคลที่ศึกษาค้นคว้าอยู่เสมอมีความต้องการที่จะเรียน และปรารถนาให้มีเวลามากกว่านี้ มีความสนุกสนานในการค้นคว้า และมีความกระหายในการเรียนรู้

6. ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) ได้แก่ มีความคิดที่จะทำสิ่งต่างๆ ได้ดี สามารถหาแนวทางในการเรียนสิ่งใหม่ๆ

7. การมองอนาคตในแง่ดี (Positive orientation to the future) ได้แก่ ความต้องการที่จะเรียนรู้ตลอดชีวิต ชอบคิดถึงเรื่องอนาคต คิดว่าปัญหาเป็นสิ่งที่ทำร้าย และรู้ว่าตนเองต้องการเรียนอะไรเพิ่มเติม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. ความสามารถใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้และทักษะการแก้ปัญหา (Ability to use basic study skills and problem-solving skills) ได้แก่ มีทักษะในการอ่าน การเขียน การฟัง และการจำ มีความสุขกับการแก้ปัญหาและคิดว่าปัญหาเป็นสิ่งที่ท้าทาย

สรุปได้ว่า ลักษณะการเรียนรู้ด้วยวิธีการศึกษาดด้วยตนเองดังกล่าว ไม่ได้เกิดขึ้นหรือมีอยู่ในตัวของบุคคล แต่สามารถสร้างและฝึกให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังกล่าว หากผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ เป็นตัวของตัวเอง รู้จักตัดสินใจและมีความรับผิดชอบในตนเอง อันเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญของการศึกษา จะทำให้เกิดคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ม.ป.ป. : 14-34) ได้เสนอแนวทางในการจัดการเรียนรู้ 5 ลักษณะ เพื่อสร้างให้ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ดังนี้

1. การเรียนรู้อย่างมีความสุข จำเป็นต้องจัดให้เกิดขึ้นตลอดเวลาทั้งในระหว่างการเรียนรู้และหลังการเรียนรู้แล้ว ด้วยการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ผ่อนคลายเป็นอิสระ ทุกคนมีความหวังหาอาหารกันและกัน ยอมรับในความแตกต่างของกันและกัน เชื่อมมั่นในศักยภาพของกันและกัน เปิดโอกาสให้ได้แสดงความสามารถและพัฒนาตนเองเต็มที่ตามแบบของตนเอง ให้การเสริมแรง และสนับสนุนให้เกิดความสำเร็จ ซึ่งจะมีผลทำให้บุคคลเกิดความสุข กล้าที่จะเผชิญกับปัญหา กล้าที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ มีทัศนคติที่ดีต่อตนเอง บุคคลอื่นๆ และสิ่งต่างๆ รอบตัว

2. การเรียนรู้จากการคิดและปฏิบัติจริง เป็นการแสวงหาความรู้จากแหล่งสื่อ ประสบการณ์ต่างๆ รอบตัว โดยผ่านการสังเกต คิด พิจารณา วางแผน และปฏิบัติจริงตามที่ได้วางแผน หลังจากนั้นจึงวิเคราะห์สิ่งที่ทำและผลที่เกิดขึ้น ปรับปรุงแนวทางปฏิบัติให้เหมาะสมจนเกิดผลตามเป้าหมายแล้วจึงสรุปและสร้างความรู้ เป็นความรู้ของตนเองที่สามารถนำไปใช้ในสถานการณ์การเรียนรู้ และสถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิต

3. การเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น เป็นการเรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์กันของบุคคล การมีโอกาสถ่ายทอด รับและแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด ประสบการณ์ซึ่งกันและกัน การเรียนรู้ร่วมกัน ทำให้เกิดผลดีหลายประการ ทั้งการเรียนรู้เนื้อหาความรู้ การสร้างสรรค์ผลงานที่ดีกว่า การเรียนรู้วิธีการอยู่ร่วมกับคนอื่น และที่สำคัญคือ การที่สามารถจะเรียนรู้จากบุคคลอื่นได้ทุกแง่มุม ทั้งเรียนรู้ที่จะเลือกสิ่งที่ดีของบุคคล มาปรับใช้กับตน เลือกมองสิ่งไม่ดีของคนอื่นเพื่อนำมาปรับปรุงตนเอง ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

4. การเรียนรู้อย่างเป็นองค์รวม เป็นการเรียนรู้อย่างบูรณาการสัมพันธ์เชื่อมโยงต่อเนื่องอย่างกลมกลืนทุกอย่าง ทั้งเนื้อหาวิชา ทักษะพื้นฐาน วิธีการเรียนรู้ กิจกรรม เรื่องราวของตนเองของท้องถิ่น สิ่งแวดล้อม เรื่องที่เป็นสากล เรื่องราวทั้งในอดีต ปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคต ซึ่งมิผลให้เกิดความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ชัดเจน มีความหมาย นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และ

เอกสารแก้ปัญหาในสภาพสังคมได้รับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. การเรียนรู้ในกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง เป็นการพิจารณาทบทวนสิ่งที่เรียนรู้ อุปสรรค ปัญหา เงื่อนไขต่างๆ ในการเรียนรู้ สิ่งที่ได้ในการเรียนรู้ เพื่อสร้างเป็นแนวทาง รูปแบบวิธีการที่เหมาะสมกับตนเองในการเรียนรู้แก้ปัญหาและทำงานต่อไป

สรุปได้ว่า การเรียนทั้ง 5 ลักษณะดังกล่าว เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองที่ตามศักยภาพ กล้าเผชิญปัญหา กล้าเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ สามารถวางแผนและปฏิบัติงานด้วยตนเอง สร้างความรู้ของตนเองและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน รู้วิธีการอยู่ร่วมกับผู้อื่น และสามารถเรียนรู้จากบุคคลอื่นได้ สามารถบูรณาการและเชื่อมโยงสิ่งต่างๆ เข้าด้วยกัน ตลอดจนสร้างแนวทางที่เหมาะสมในการเรียนรู้ การแก้ปัญหา และการทำงานด้วยตนเอง ซึ่งการเรียนรู้ทั้งหมดดังกล่าว จะทำให้เกิดคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

นอกจากนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 ข : 36-38) ยังได้กล่าวถึงแนวคิดในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียน ของสำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 แบบคือ

1. แบบจินตนาการ (imaginative learner) ผู้เรียนมีลักษณะการเรียนรู้โดยการดูแล้วนำมาผสมผสานกับความรู้สึกรู้สึกของตนเอง นำข้อมูลใหม่เข้ามาเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง มองอะไรเป็นภาพรวม มีความหมายเฉพาะคน ผู้สอนใช้คำถาม "ทำไม" (Why) กระตุ้นการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การสร้างประสบการณ์ที่มีความหมายกับผู้เรียน

2. แบบวิเคราะห์ (analytical learner) ผู้เรียนมีลักษณะการเรียนรู้แบบวิเคราะห์ เป็นการเรียนรู้ผสมผสานการดูกับการคิด เพื่อนำไปสู่ข้อเท็จจริง ความคิดรวบยอด เพื่อหาความเข้าใจ ผู้สอนใช้คำถาม "อะไร" (What) กระตุ้นการเรียนรู้ จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจอย่างลึกซึ้ง

3. แบบสามัญสำนึก (common sense learner) ลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนแบบนี้ชอบการคิด โดยผ่านสามัญสำนึก ทดลองทำด้วยตนเอง ลงมือปฏิบัติ สนใจในกระบวนการ ผู้สอนใช้คำถาม "อย่างไร" (How) กระตุ้นการเรียนรู้ โดยให้ออกาสทดลอง ลงมือทำ เพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรง

4. แบบพลวัต (dynamic learner) ลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนแบบนี้ชอบการเรียนรู้โดยการสัมผัสกับของจริง ลงมือทำในสิ่งที่ตนเองสนใจ และค้นพบด้วยตนเอง ผู้สอนใช้คำถาม "ถ้า" (if) กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้ด้วยตนเอง และสอนเพื่อร่วมการเรียนรู้ด้วยกัน

สรุปได้ว่า การเรียนรู้ทั้ง 4 แบบ จะส่งเสริมผู้เรียนมีความสามารถในการผสมผสานความรู้สึกรู้สึกของตนเองกับข้อมูลที่ได้รับเข้ามาใหม่ ซึ่งนำไปสู่การสร้างเสริมประสบการณ์ ความคิดรวบยอดและการลงมือปฏิบัติในสิ่งที่ตนเองสนใจ ทำให้ค้นพบความรู้ด้วยตนเอง และสอนเพื่อนที่ร่วมการเรียนรู้ด้วยกัน ซึ่งลักษณะการเรียนรู้ทั้ง 4 แบบดังกล่าว จะทำให้เกิดคุณลักษณะการเป็น

เอกสารบุคคลแห่งการเรียนรู้ไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ธเนศ ขำเกิด (2541 : 30-31) ได้เสนอแนวคิดการใช้กลยุทธ์สร้างเสริมองค์กรแห่งการเรียนรู้ (learning organization) เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างบุคคล อันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ดังนี้

1. ส่งเสริมให้บุคคลมีนิสัยรักการอ่าน เป็นการกระตุ้นให้บุคคลมีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียนเป็นรายบุคคล โดยส่งเสริมให้บุคคลทุกคนทำตารางบริการเวลาของตนเองสำหรับบันทึกการอ่านหนังสือ ซึ่งวิธีการนี้เป็นการสร้างวินัยและสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นในแต่ละบุคคล

2. ส่งเสริมให้เกิดการนิเทศภายในระดับองค์กรย่อย เช่น ฝ่ายหรืองานต่างๆ กำหนดตารางการพบปะปรึกษาหารือ หรือพูดคุยกันอย่างสม่ำเสมอ อาจเป็นสัปดาห์ละครั้งหรือสองสัปดาห์ครั้ง โดยกำหนดหัวข้อที่จะพูดคุยกัน ซึ่งอาจจะมีทั้งการสรุปงาน การแก้ปัญหาพัฒนาการทำงาน และควรมีเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรด้วยทุกครั้ง

3. จัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้เอื้ออำนวยต่อการใฝ่เรียนใฝ่รู้ ห้องสมุดถือเป็นศูนย์การเรียนรู้ที่สำคัญที่ทุกองค์กรควรจัดให้มี ซึ่งอาจจะเรียนชื่ออย่างอื่นตามความเหมาะสม เช่น ศูนย์สารสนเทศ ศูนย์การเรียนรู้ เป็นต้น การจัดนั้นควรคำนึงถึงทั้งในด้านบรรยากาศทางวิชาการ ให้มีจำนวนหนังสือ คอมพิวเตอร์ สื่อต่างๆ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ในแต่ละสาขาวิชาพอเพียง และจัดให้มีบรรยากาศทางกายภาพที่จูงใจให้นำมาใช้บริการ

4. จัดกิจกรรมสร้างเสริมองค์กรแห่งการเรียนรู้ทั่วทั้งหน่วยงาน นับเป็นกลยุทธ์สำคัญยิ่งในการสร้างเสริมองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ยั่งยืน ภายใต้ความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรทุกคน โดยยึดหลักการให้การทำงานและการพัฒนาบุคลากรเป็นเรื่องเดียวกัน ให้บุคลากรได้เรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริง และเรียนรู้ซึ่งกันและกันจากทีมงาน

สรุปได้ว่า การพัฒนาบุคคลให้มีนิสัยรักการอ่าน ใฝ่เรียนใฝ่รู้ ได้ทำงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน จะทำให้เกิดการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ (learning person) สังคมแห่งการเรียนรู้ (learning society) และองค์กรแห่งการเรียนรู้ (learning organization) ซึ่งเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่บุคคล สังคม และประเทศชาติ และเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน ดังนั้น นิสัยรักการอ่าน ใฝ่เรียนใฝ่รู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน จะทำให้เกิดคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

จิราภรณ์ ศิริทวี (2541 : 40) เสนอแนวคิดการสอนให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้ (constructivism) ซึ่งการสอนแบบสร้างองค์ความรู้ มีลักษณะดังต่อไปนี้

1. นักเรียนเป็นเจ้าของความคิดมากกว่าเป็นผู้รับสารหรือซึมซับข้อมูล
2. การสื่อสารของครูจะเป็นลักษณะกระตุ้นให้นักเรียนคิด โดยจะไม่บอกคำตอบหรือตอบคำถามนักเรียนตรงๆ นักเรียนต้องเรียนรู้วิธีการแปลความหมายสิ่งที่ครูพูด เพื่อนำมาใช้ในการหาคำตอบที่นักเรียนต้องการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ของโรงเรียนเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. สิ่งที่นักเรียนเข้าใจเป็นสิ่งที่นักเรียนสร้างขึ้น ซึ่งไม่ใช่การลอกเลียนแนวคิดของครู
5. สิ่งที่เรียนและวิธีเรียนมีผลกระทบจากบริบทของสังคม ซึ่งการเรียนรู้เกิดขึ้น รวมถึงบริบทของห้องเรียน

6. บทบาทของครูคือผู้ชี้แนะหรือผู้จัดการไม่ใช่ผู้ชี้นำ

สรุปได้ว่า การสอนโดยการให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้ คือการสอนให้นักเรียนคิด ซึ่งวิธีการคิดมีมากมายหลากหลายทฤษฎี จิราภรณ์ ศิริเดช (2541 : 38-40) เสนอวิธีการคิดไว้ 10 วิธี และวิธีการที่กล่าวถึงนี้ หากนักเรียนได้รับการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง นักเรียนจะเป็นผู้มีความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ และสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ดังนี้

1. กล้าคิด (risk taking) คือกล้าหาทางเลือกอื่นๆ และเสนอออกมา ไม่ว่าจะบังเกิดผลเช่นไร แม้ความคิดนั้นจะถูกวิพากษ์วิจารณ์อย่างหนัก หรือจนกระทั่งล้มเหลว คนที่ไม่กล้าคิดก็ยังคงที่จะคิดและพร้อมที่จะเสนอความคิด

2. คิดคล่อง (fluency) คือความสามารถที่จะผลิตความคิดรวบยอด (concept) หรือข้อคิดเห็น (idea) เป็นจำนวนมาก ยิ่งคิดได้คล่องก็ยิ่งมีข้อคิดเห็นมาก ยิ่งมีข้อคิดเห็นมากเท่าไร โอกาสพบความคิดที่มีคุณภาพสูง เช่น การคิดเรื่องใหม่ๆ ที่ยังไม่มีใครคิดก็จะเริ่มมีมากขึ้น แม้การคิดคล่องจะเป็นเรื่องของปริมาณ แต่ปริมาณจะนำมาซึ่งคุณภาพ ถ้ามีประสบการณ์มากขึ้น

3. คิดกว้าง (flexibility) คือความสามารถที่จะคิดโดยไม่ติดอยู่ในกรอบ หรือมุมมองเพียงมุมเดียว คนที่คิดกว้างจะมองเห็นกลยุทธ์หรือทางแก้ปัญหาหนึ่งๆ ไม่ใช่ยึดมั่นในวิธีการใดวิธีการหนึ่งเพียงประการเดียว ดังนั้น การคิดกว้างจึงเป็นการมองจากหลายมุมมอง แม้จะต่างไปจากที่คุ้นเคยเพื่อบรรลุความเข้าใจที่กว้างขวางกว่าจากที่กำหนดไว้ในกรอบเดิม

4. คิดของเดิม (originality) คือความสามารถที่จะคิดอย่างหลักแหลม ทำให้เกิดข้อคิดเห็นที่เป็นของตนเอง ด้วยความสามารถนี้ เด็กจะสามารถเป็นผู้กำหนดทิศทางโลกอนาคตได้

5. คิดดัดแปลง (elaboration) คือความสามารถต่อเติมข้อคิดเห็นที่มีอยู่แล้วให้น่าสนใจ และสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ความคิดเก่าคือรากฐานการคิดต่อของความคิดใหม่ คนรุ่นใหม่จะใช้ประโยชน์จากความคิดของคนรุ่นเก่าแล้วนำมาดัดแปลงให้ร่วมสมัย

6. คิดซับซ้อน (complexity) คือความสามารถในการแสวงหาทางเลือกใหม่ ซึ่งหลายๆ ครั้งได้มาด้วยความยากลำบาก คนที่คิดซับซ้อนจะจัดระบบสรรพสิ่งที่สับสนได้ นำระเบียบออกมาจากความโกลาหลได้

7. คิดวางแผน (planning) คือความสามารถจัดการให้ได้มาซึ่งผลหรือทางออกที่พึงประสงค์ เป็นการรวบรวมการคิดวิธีการต่างๆ เพื่อแก้ปัญหาหรือป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นอย่างเป็นระเบียบระบบ การคิดวางแผนมีขั้นตอนลักษณะเช่นเดียวกับกระบวนการทางวิทยาศาสตร์คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 7.1 ระบุปัญหา
- 7.2 ระบุข้อจำกัด
- 7.3 พิจารณาทางเลือก
- 7.4 บริหารทรัพยากรและเวลา
- 7.5 กำหนดแผนงาน
- 7.6 ไตร่ตรองถึงปัญหาแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นได้

8. คิดตัดสินใจ (decision making) คือการตกลงใจว่าจะกระทำการคิด ตัดสินใจ เป็นจุดเริ่มต้นของการปฏิบัติการ การคิดตัดสินใจจึงไม่ใช่การคิดหาทางเลือก แต่เป็นการประมวลทางเลือกต่างๆ โดยใช้วิธีวินิจฉัยแล้วระบุข้อตกลงใจว่าจะกระทำในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง การดำรงชีวิตของเราทุกคนต้องตัดสินใจตลอดเวลา นักเรียนจึงควรได้รับการฝึกฝนทักษะการคิดตัดสินใจที่เป็นระเบียบเพื่อการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ

9. คิดระดมสมอง (brainstorming) คือเทคนิควิธีการเสาะหาวัตถุดิบเพื่อนำไปคิดต่อเป็นการระดมความคิดเห็นให้มากมายหลายหลาก เพื่อนำไปใช้หรือพิจารณาโดยการคิดวิธีการต่อไป การคิดระดมสมองจึงไม่ใช่จุดสิ้นสุดของการคิด แต่เป็นจุดเริ่มต้นเหมือนกับการประกอบอาหารที่ต้องเสาะหาเครื่องปรุง

10. คิดให้รู้กันทั่ว (communication) คือ ความสามารถในการเสนอความคิดหรือข้อคิดเห็นโดยชี้แจงให้ผู้อื่นเข้าใจและเห็นตามได้ คิดให้รู้กันทั่ว จึงเป็นเรื่องของการสื่อสารเกี่ยวพันกับทักษะการจำแนกแยกแยะ การจัดกลุ่ม การพรรณนา การอภิปราย การโต้แย้ง การเปรียบเทียบ การรู้จักใช้ภาษาที่เหมาะสมในการสื่อความคิด

สรุปได้ว่า การพัฒนาให้นักเรียนมีความสามารถในการคิดนั้น ครูจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อให้นักเรียนได้ใช้ความคิดจากแหล่งความรู้ต่างๆ ซึ่งจะทำให้นักเรียนได้สะสมความคิด และสามารถสร้างภูมิปัญญาได้ด้วยตนเอง เพื่อใช้เป็นภูมิคุ้มกันการดำรงชีวิตในสังคมยุคโลกาภิวัตน์ที่ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตามกระแสสังคมโลก ดังนั้นความสามารถในการคิด จะทำให้เกิดคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

ชาตรี ศิริสวัสดิ์ (2541 : 78) กล่าวถึง คุณลักษณะและภารกิจของนักเรียนที่จำเป็นต้องฝึกฝน เพื่อให้เกิดคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

1. จิตสำนึกในการพัฒนา นักเรียนต้องเกิดจิตสำนึกอยู่ตลอดเวลาว่ามาโรงเรียนเพื่ออะไร ต้องรู้เป้าหมายที่ชัดเพื่อกำกับพฤติกรรมของตนอยู่ตลอดเวลา ซึ่งเป้าหมายการเรียนรู้ของนักเรียนจะมีลักษณะของการบูรณาการทุกองค์ประกอบของชีวิต คือ ความคิด จิตใจ และการกระทำ นอกจากนี้ยังต้องมีจิตสำนึกสาธารณะที่จะต้องปลูกฝังควบคู่กันไปด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. นักเรียนต้องมีจิตใจใฝ่รู้ใฝ่เรียน นักเรียนต้องปลูกฝังความคิดให้ถูกต้องตรงทางก่อนเริ่มศึกษา โดยต้องคิดอยู่ในใจเสมอว่า การเรียนรู้ไม่ใช่เป็นเพียงแค่การท่องหนังสือแล้วจดจำ นำไปสอบ แต่ต้องเป็นการเรียนรู้ทั้งตัวทั่วทุกด้าน ทั้งด้านสมอง ด้านจิตใจ และทักษะความสามารถทางกาย นักเรียนจะต้องลงมือทำ โดยการคิดและวางแผนที่ดี ทั้งการทำงานเฉพาะของตน และทำงานร่วมกับผู้อื่นเป็นกลุ่มเป็นคณะ มีความกระตือรือร้น ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน อยู่เสมอ รู้จักศึกษาค้นคว้าหาแหล่งความรู้ทั้งที่เป็นสื่อ เทคโนโลยี เอกสาร และแหล่งความรู้ที่เป็นบุคคล สถานประกอบการ ฯลฯ ต้องเรียนรู้วิธีการเรียนอยู่เสมอ การเป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียนจะเป็นตัวกำกับพฤติกรรมของนักเรียนให้เป็นคนรักในความรู้ รักปัญญา และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

3. ต้องมีคารวะธรรม ในการเรียนรู้ซึ่งจะต้องมีปฏิสัมพันธ์กับครู เพื่อน และคนอื่นในสังคม นักเรียนจะต้องมีท่าทีอ่อนน้อม ยอมรับฟัง เคารพ และให้เกียรติผู้อื่นรับฟังและใคร่ครวญด้วยความมีสัมมาคารวะที่เรียกว่า คารวะธรรม ซึ่งจะช่วยให้กระบวนการปฏิสัมพันธ์เพื่อการเรียนรู้เป็นไปอย่างไม่มีปัญหา

สรุปได้ว่า เป้าหมายในการพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ นั้น ต้องปลูกฝังจิตสำนึกในด้านความคิด จิตใจ และการกระทำ ซึ่งเนื้อหาของการเรียนรู้คือ การพัฒนาคุณภาพของคนให้เจริญงอกงามทุกด้าน โดยบูรณาการทุกองค์ประกอบของชีวิต คือ ความคิด จิตใจ และการกระทำ ให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยใจรัก โดยการปฏิบัติจริง รู้จักคิด รู้จักแก้ปัญหา และรู้จักการทำงานเป็นหมู่คณะ ตลอดจนรู้จักค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ดังนั้น การรู้จักคิด รู้จักแก้ปัญหา รู้จักค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ จะทำให้เกิดคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุภมาศ ทองใส (2536 : บทคัดย่อ) ศึกษาลักษณะการเรียนรู้โดยการนำตนเองของผู้เรียนนอกระบบโรงเรียน ประเภทอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เรียนนอกระบบโรงเรียน ประเภทอาชีวศึกษา จำนวน 420 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีองค์ประกอบการเรียนรู้โดยการนำตนเองอยู่ในระดับปานกลาง 6 ด้าน คือ ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ด้านความรักในการเรียน ด้านการรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง ด้านการเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้ ด้านการมองอนาคตในแง่ดี และด้านความคิดสร้างสรรค์

สมคิด อิศรวัฒน์ (2538 : บทคัดย่อ) ศึกษาลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองของคนไทย จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ประสบความสำเร็จในวิชาชีพของตน โดยไม่ได้รับการศึกษาจากสถาบันการศึกษา เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในสาขาวิชาซีพีนั้นๆ เป็นบุคคลซึ่งได้รับการยอมรับจากท้องถิ่นหรือสถาบัน หรือเป็นบุคคลที่รู้จักกันทั่วไปว่าเป็นคนซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญในวิชาซีพีนั้นๆ จำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่า คุณสมบัติของคนซึ่งเรียนรู้ด้วยตนเอง คือต้องเป็นคนช่างสังเกต ช่างคิด/วิเคราะห์ เป็นนักปฏิบัติ และนักประเมินผล รวมทั้งเป็นคนมีความเพียรพยายาม มีความตั้งใจจริง เมื่อมีปัญหาในการเรียนส่วนใหญ่ใช้วิธีการคิดและลองทำด้วยตนเองก่อน หากทำไม่ได้จะสอบถามจากผู้รู้ แหล่งข้อมูลที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง คือผู้รู้ หนังสือ เพื่อน และการดูงาน และลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองไม่ได้เกิดขึ้นในบุคคลทุกคน แต่เป็นสิ่งที่อาจทำให้เกิดขึ้นได้ถ้ามีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนา

กิงกาญจน์ ตั้งศรีไพร (2542 : บทคัดย่อ) ศึกษาวิธีการเรียนรู้และระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิจัยทางไกลในจังหวัดนนทบุรีกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 5,701 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีวิธีการเรียนรู้ด้วยการอ่าน ฟัง สอบถาม ดูและสังเกต และการลงมือปฏิบัติในระดับปานกลาง มีระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับสูง และคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้การนำตนเอง มีความสัมพันธ์กับคะแนนวิธีการเรียนรู้ทุกวิธี นอกจากนี้ให้นักเรียนที่ให้เหตุผลในการเข้ามาเรียนต่างกันมีคะแนนเฉลี่ยวิธีการเรียนรู้ด้วยการฟัง สอบถาม และลงมือปฏิบัติต่างกัน และนักเรียนที่มีระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยวิธีการเรียนรู้ด้วยการเรียนรู้ทุกวิธีต่างกัน

พันธณี วิหคโต (2542 : บทคัดย่อ) ศึกษาศักยภาพของเด็กไทย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนทั่วประเทศในระดับชั้นประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่านักเรียนประถมศึกษามีศักยภาพสูงสุดในด้านทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในอนาคต รองลงมาคือ ลักษณะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม และต่ำสุดคือ ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการทำงาน ส่วนนักเรียนมัศึกษามีศักยภาพสูงสุดในด้านลักษณะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม รองลงมาคือ ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการทำงาน และต่ำสุดคือทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในอนาคต

อัญชลี ชาติกิตติสาร (2542 : บทคัดย่อ) ศึกษาถึงการพัฒนาคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองของคนไทยในการเป็นคนช่างสังเกต ช่างคิด และนักปฏิบัติ กลุ่มตัวอย่างคือบุคคลที่ประสบความสำเร็จในงานสร้างสรรค์ ดำเนินการประดิษฐ์ และได้รับการยอมรับหรือยกย่องจากนักวิชาการหรือบุคคลในสังคม ชุมชน ว่าเป็นคนซึ่งเรียนรู้ด้วยตนเองโดยไม่ได้เรียนจากสถาบันการศึกษา จำนวน 20 คน ผลการวิจัยพบว่า การที่บุคคลลงมือปฏิบัติด้วยตนเองทำให้เกิดลักษณะของการเป็นคนช่างสังเกต ช่างคิด และการเป็นนักปฏิบัติ ผู้สอนเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในการจัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สภาพแวดล้อม และเงื่อนไขให้กับผู้เรียน ลักษณะของคนที่ไม่เรียน ใฝ่รู้ มีความเพียรพยายามเอาจริง เอาจัง และมีความอดทนจะมีผลต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ลำลี เก็งทอง (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้กับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 ผลการวิจัยพบว่าคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยด้านความกระตือรือร้นและมีความสนใจที่จะเรียนรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆ และรู้จักตั้งคำถามเพื่อหาเหตุผล ด้านความสามารถสรุปประเด็นการเรียนรู้และประสบการณ์ด้วยตนเองได้อย่างถูกต้องและนำไปใช้ชีวิตประจำวันได้ ด้านความสามารถเลือกใช้วิธีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และด้านนิสัยรักการอ่าน และค้นคว้าหาความรู้ สามารถใช้ห้องสมุด แหล่งความรู้หรือสื่อต่างๆ ทั้งในและนอกโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

Posner (1990:813-A) ศึกษาการเรียนรู้ด้วยตนเอง การรับรู้ความสามารถทางการเรียน และการปรับตัวของนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนมัธยมแบบเปิด 5 ระดับชั้น จำนวนนักเรียน 149 คน โดยศึกษาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง เจตคติต่อการเรียน และลักษณะนิสัยที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนจบการศึกษา และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถทางการเรียนกับการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาทักษะทางการเรียนรู้ด้วยตนเอง เจตคติต่อการเรียนและลักษณะนิสัยค่อยๆ เปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัดเมื่อเรียนจบ ในโครงการเรียนที่ผู้เรียนเรียนด้วยตนเองตั้งแต่ 1 โครงการขึ้นไป นักเรียนมีการรับรู้ความสามารถทางการเรียนสูงขึ้น และมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง องค์ประกอบที่ช่วยเอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง ได้แก่ การจัดสถานการณ์การเรียนรู้ที่ท้าทาย ให้อิสระผู้เรียนในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ การกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความอยากรู้อยากเห็น และมีความสนใจในการเรียน

Dixon. (1995 : 1789-A) ศึกษาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองและความคาดหวังด้านการเรียนการสอนของผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่ในมิชิแกน โดยศึกษากับนักเรียนชายและหญิงจำนวน 228 คน ที่ลงทะเบียนเรียนในโปรแกรมการเรียนสายสามัญ และสายอาชีพศึกษาทั้งหมด 21 โปรแกรม โดยการวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองด้วยแบบวัด SDLR เพื่อวัดระดับที่ผู้เรียนต้องการในการเรียนการสอน และประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้รับ ผลการวิจัยพบว่าการเรียนการสอนแบบเป็นทางการต่ำทำให้เกิดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองมากกว่าการเรียนรู้ในสภาพที่เป็นทางการสูง แต่ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองกับระดับของความเป็นทางการในการเรียนรู้ และความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองกับประสบการณ์การเรียนรู้ แต่พบความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองกับอายุและเพศของผู้เรียน สำหรับความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้拿去ใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองนั้นไม่สามารถทำนายได้ด้วยระดับความเป็นทางการในการเรียน หรือประสบการณ์การเรียนรู้ได้

สรุปได้ว่า การเรียนรู้เกิดขึ้นได้จากหลายด้านด้วยกัน ได้แก่ ด้านการอ่าน ฟัง คิด สอบถาม เป็นคนช่างสังเกต เป็นนักปฏิบัติ จะเป็นลักษณะของคนที่ไม่เรียน ใฝ่รู้ มีเจตคติที่ดีในการเรียนรู้ ศึกษาด้านมโนคติของตนเอง มีความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง ด้านการเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้ ด้านการมองโลกในแง่ดี ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านศักยภาพของเด็กไทย ด้านความกระตือรือร้น ด้านความสามารถเลือกใช้วิธีการแสวงหาความรู้ ด้านนิสัยรักการอ่าน เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะนำไปเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

สำหรับผู้วิจัย ได้ศึกษาคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนในสถาบัน การอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความกระตือรือร้นและความสนใจในการเรียนรู้ ด้านนิสัยรักการอ่านและค้นคว้าหาความรู้ ด้านการเลือกใช้วิธีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ด้านการสรุปประเด็นการเรียนรู้และประสบการณ์ด้วยตนเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง "คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา" ในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งมีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีการศึกษา 2546 จำนวน 4,760 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีการศึกษา 2546 จำนวน 369 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามประเภทวิชา คือ ช่างอุตสาหกรรม ศิลปกรรม คหกรรม และพาณิชยกรรม โดยใช้เกณฑ์กำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Yamane ระดับความเชื่อมั่น 95% ค่าความคลาดเคลื่อน 0.05 ตามสัดส่วนของนักเรียนในแต่ละวิทยาลัย โดยมีขั้นตอนการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. จำแนกประชากรออกเป็นชั้นภูมิตามประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ศิลปกรรม คหกรรม และพาณิชยกรรม
2. กำหนดจำนวนนักเรียนที่ต้องการสุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นภูมิ ตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละชั้นภูมิ
3. กำหนดจำนวนสถาบันการอาชีวศึกษา ที่ต้องการสุ่มตัวอย่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. กำหนดจำนวนนักเรียนในแต่ละสถาบันการอาชีวศึกษาที่ต้องสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วน แล้วทำการสุ่มนักเรียนในแต่ละสถาบันการอาชีวศึกษาตามที่กำหนด โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย สำหรับจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างปรากฏในตารางที่ 3.1 ดังนี้

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทวิชา

ประเภทวิชา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ช่างอุตสาหกรรม	1,467	117
ศิลปกรรม	586	44
คหกรรม	388	30
พาณิชยกรรม	2,319	178
รวม	4,760	369

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน มีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สอบถามเกี่ยวกับสถาบันที่ศึกษาและประเภทวิชา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา รวมทั้งหมด 47 ข้อ ใน 4 ด้าน คือ

- 1) ด้านความกระตือรือร้นและความสนใจในการเรียนรู้ จำนวน 12 ข้อ
- 2) ด้านนิสัยรักการอ่านและค้นคว้าหาความรู้ จำนวน 15 ข้อ
- 3) ด้านการเลือกใช้วิธีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร จำนวน 10 ข้อ
- 4) ด้านการสรุปประเด็นการเรียนรู้และประสบการณ์ด้วยตนเอง จำนวน

10 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถามในตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของ Likert ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5	หมายถึง	มีพฤติกรรมการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้มากที่สุด
4	หมายถึง	มีพฤติกรรมการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้มาก
3	หมายถึง	มีพฤติกรรมการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ปานกลาง
2	หมายถึง	มีพฤติกรรมการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้น้อย
1	หมายถึง	มีพฤติกรรมการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้น้อยที่สุด

3.2.2 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างและการหาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเป็นบุคคลที่มีลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเอง
2. กำหนดแนวคิดและลักษณะของแบบสอบถาม
3. สร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องและครอบคลุมกับนิยามศัพท์เฉพาะ
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และอาจารย์ผู้ควบคุม วิทยานิพนธ์ร่วม เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไข
5. นำแบบสอบถามที่แก้ไขเสร็จแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน เพื่อทำการตรวจสอบ ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้เทคนิค IOC (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 208) โดยเลือกข้อที่มีค่า IOC ≥ 0.5 ส่วนข้อที่มีค่า IOC < 0.5 นำมาทำการปรับปรุง

$$\text{สูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ

$\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนเป็นรายข้อ

N คือ จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย

- 5.1 ดร.สิริรักษ์ รัชชศานติ ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐาน
การอาชีวศึกษาและวิชาชีพ สำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา
- 5.2 ดร. คมศร วงษ์รักษา ศึกษาพิเศษ 7 สำนักมาตรฐาน
การอาชีวศึกษาและวิชาชีพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถนำไปเผยแพร่ในที่สาธารณะได้
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.3 ดร.ธีรวัชรค์ วระพงษ์สิทธิกุล ศึกษานิเทศก์ 7

สำนักติดตามและประเมินผล

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

5.4 ดร.ทิวต์ต์ มณีโชติ

นักวิชาการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5.5 นางพิมล เมฆสวัสดิ์

บรรณารักษ์ชำนาญการ 8

รองผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมผู้ใช้และ

ประชาสัมพันธ์ สำนักหอสมุดกลาง

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผลการวิเคราะห์ค่า IOC พบว่า มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60-1.00

6. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนที่เรียนระดับประกาศนียบัตร ชั้นปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา จำนวน 20 คน และวิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชราม จำนวน 20 คน รวมทั้งสิ้น 40 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ รวม 47 ข้อ โดยวิธีการแจกแจงที (t-distribution) ใช้เทคนิค 25% ของเอ็ดเวิร์ด (Edwards, 1957 : 152)

$$\text{สูตร } t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม
	\bar{X}_H	แทน	คะแนนเฉลี่ยของคะแนนในกลุ่มสูง
	\bar{X}_L	แทน	คะแนนเฉลี่ยของคะแนนในกลุ่มต่ำ
	S_H^2	แทน	ความแปรปรวนของการกระจายคะแนนในกลุ่มสูง
	S_L^2	แทน	ความแปรปรวนของการกระจายคะแนนในกลุ่มต่ำ
	n_H	แทน	จำนวนคนของกลุ่มคะแนนสูง
	n_L	แทน	จำนวนคนของกลุ่มคะแนนต่ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค่า t มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่ามีค่าอำนาจจำแนกได้ และค่าอำนาจจำแนกที่คำนวณได้ต่ำกว่า 1.75 ต้องนำไปปรับปรุงเมื่อหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อแล้ว มีข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกสูง คือ ข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป รวม 44 ข้อ และมีข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกต่ำกว่า 1.75 รวม 3 ข้อ คือ ข้อคำถามที่ 41, 46 และข้อที่ 47 ด้านการสรุปประเด็นการเรียนรู้และประสบการณ์ด้วยตนเอง ได้ค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ 1.500, 1.716 และ 1.413 ตามลำดับ จึงนำข้อคำถามดังกล่าวขอคำแนะนำจากอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งพิจารณาให้ปรับปรุงจำนวนข้อคำถามเพื่อนำไปเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

8. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนที่เรียนระดับประกาศนียบัตร ชั้นปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันวิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม ระหว่างวันที่ 19 - 22 มกราคม 2547

9. นำผลการทดลองใช้ (Try out) มาคำนวณหาความเที่ยง Reliability ของแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของ Cronbach (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2538 : 200) ซึ่งมีสูตรดังนี้

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right)$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบสอบถาม

n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ

S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

ได้ค่าความเที่ยง ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 แสดงค่าความเที่ยงของแบบสอบถามจำแนกเป็นรายด้าน

แบบสอบถาม (รายด้าน)	ค่าความเที่ยง
1. ด้านความกระตือรือร้นและความสนใจในการเรียนรู้	0.80
2. ด้านนิสัยรักการอ่านและค้นคว้าหาความรู้	0.84
3. ด้านการเลือกใช้วิธีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร	0.69
4. ด้านการสรุปประเด็นการเรียนรู้และประสบการณ์ด้วยตนเอง	0.84
รวมทั้งฉบับ	0.93

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

10. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อออกหนังสือถึงผู้อำนวยการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ในสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้นักเรียนตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง 16-31 มกราคม 2547

2. แบบสอบถามทั้งหมดมีจำนวน 369 ฉบับ แจกให้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 11 สถาบัน ในกรุงเทพมหานคร 2 และได้รับคืนมาจำนวน 360 ฉบับ นำแบบสอบถามที่กลุ่มตัวอย่างตอบแล้ว มาตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ แล้วนำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูลและเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมไว้ดังนี้

3.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล มีลำดับขั้นตอนและรายละเอียด ดังนี้

1. ตรวจสอบจำนวนและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมข้อมูลได้จากกลุ่มตัวอย่าง
2. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์มา ดำเนินการวิเคราะห์หาค่าสถิติและนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยาย
3. นำแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูลตามตัวแปรที่ศึกษาด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป
4. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถาบันที่ศึกษาและประเภทวิชา วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีหาค่าความถี่และค่าร้อยละ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ใน 4 ด้าน คือ ด้านความกระตือรือร้นและความสนใจในการเรียนรู้ ด้านนิสัยรักการอ่านและค้นคว้าหาความรู้ ด้านการเลือกใช้วิธีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร ด้านการสรุปประเด็นการเรียนรู้และประสบการณ์ด้วยตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย \bar{X} และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) เป็นรายข้อ รายด้าน และภาพรวม

6. ข้อมูลเปรียบเทียบคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 จำแนกตามประเภทวิชา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance) และทดสอบสมมติฐานที่ระดับนัยสำคัญเท่ากับ 0.05

3.4.2 เกณฑ์ในการแปลความหมาย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แปลความหมายระดับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ใช้เกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ยของ Best (1981 : 182) ดังนี้

1.00 -1.49	หมายถึง	มีพฤติกรรมการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้อยู่ในระดับน้อยที่สุด
1.50 -2.49	หมายถึง	มีพฤติกรรมการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้อยู่ในระดับน้อย
2.50 -3.49	หมายถึง	มีพฤติกรรมการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในระดับปานกลาง
3.50 -4.49	หมายถึง	มีพฤติกรรมการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในระดับมาก
4.50 -5.00	หมายถึง	มีพฤติกรรมการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

3.5.1 สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Statistics)

1. ค่าร้อยละ (Percentage)

$$P = \frac{n}{N} \times 100$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อ	P	แทน	ค่าร้อยละ
	n	แทน	จำนวนที่ต้องการหาค่าร้อยละ
	N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2. ค่าเฉลี่ย (Mean) (กัลยา วาณิชย์บัญชา. 2541 : 117)

$$\bar{x} = \frac{\sum_{i=1}^n x_i}{n}$$

เมื่อ \bar{x} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum_{i=1}^n x_i$ แทน ผลรวมของคะแนนที่ 1, 2, 3,n

n แทน จำนวนข้อมูลตัวอย่าง

3. ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (กัลยา วาณิชย์บัญชา. 2541 : 118-119) ดังสูตร

$$s = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}{n - 1}}$$

เมื่อ s = ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

x = คะแนนนักเรียนแต่ละตัว

\bar{x} = ค่าเฉลี่ย

n = จำนวนข้อมูล

4. การเปรียบเทียบพฤติกรรมของการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 จำแนกตามประเภทวิชา เป็นด้านและภาพรวม โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ดังสูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541 : 236)

$$F = \frac{MSb}{MSw}$$

เมื่อ F หมายถึง ค่าสถิติ

MS_b หมายถึง ค่าประมาณของความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

MS_w หมายถึง ค่าประมาณของความแปรปรวนภายในกลุ่ม

$$MS_b = SS_b / (k-1)$$

$$MS_w = SS_w / (n-k)$$

SS_b หมายถึง ผลรวมของกำลังสองระหว่างกลุ่ม

SS_w หมายถึง ผลรวมของกำลังสองภายในกลุ่ม

$k-1$ หมายถึง Degrees of Freedom สำหรับการแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

$n-k$ หมายถึง Degrees of Freedom สำหรับการแปรปรวนภายในกลุ่ม

k หมายถึง จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

n หมายถึง จำนวนสมาชิกของกลุ่มตัวอย่าง

5. เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยรายคู่โดยใช้วิธี Scheffe เพื่อ
ดูความแตกต่างระหว่างกลุ่ม

$$S = \sqrt{(k-1) f(k-1, n-k)} \sqrt{\frac{2 MS_w}{n}}$$

เมื่อ S หมายถึง ค่าสถิติ Scheffe

F หมายถึง อัตราส่วน F มีระดับความมีนัยสำคัญ α
ชั้นความอิสระเป็น $k-1$ และ $n-k$

MS_w หมายถึง ค่าเฉลี่ยความแปรปรวนภายในกลุ่ม

n หมายถึง จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

k หมายถึง จำนวนกลุ่มทดลอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 จำแนกตามประเภทวิชา

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย แบ่งเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 รวม 4 ด้าน วิเคราะห์เป็นรายข้อ แต่ละด้านโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 จำแนกตามประเภทวิชา

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้จำแนกข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามได้ดังนี้คือ สถาบันที่ศึกษาและประเภทวิชาของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลความถี่และร้อยละ ซึ่งมีรายละเอียดตามที่แสดงไว้ในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถาบันที่ศึกษาและประเภทวิชา

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
	360	
1. สถาบันที่ศึกษา		
1.1 วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชาราม	20	5.56
1.2 วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง	55	15.27
1.3 กาญจนานิเทศวิทยาลัยช่างทองหลวง	6	1.67
1.4 วิทยาลัยพาณิชยการธนบุรี	60	16.67
1.5 วิทยาลัยพาณิชยการเซตุพน	55	15.28
1.6 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา	36	10.00
1.7 วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี	37	10.28
1.8 วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง	21	5.83
1.9 วิทยาลัยการอาชีพไทยน้อย จังหวัดนนทบุรี	16	4.44
1.10 วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี	46	12.78
1.11 วิทยาลัยธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี	8	2.22
รวม	360	100.00
2. ประเภทวิชา		
2.1 ช่างอุตสาหกรรม	117	32.50
2.2 ศิลปกรรม	44	12.22
2.3 คหกรรม	30	8.33
2.4 พาณิชยกรรม	169	46.95
รวม	360	100.00

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ นักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 360 คน มีข้อมูลทั่วไป ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เมื่อพิจารณาตามสถาบันที่ศึกษาตามลำดับมากไปหาน้อย ดังนี้ วิทยาลัยพาณิชยการธนบุรี จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 15.27 วิทยาลัยพาณิชยการเซตุพน จำนวน 55 คน

คิดเป็นร้อยละ 15.28 วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 12.78 วิทยาลัยธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.22

เอกสารนี้เป็นทรัพย์สินของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ หากมีข้อสงสัยหรือต้องการข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โทร. 0-2562-2562 หรือ 0-2562-2563 ในวันและเวลาราชการ

12.78 วิทยาลัยอาชีวศึกษานครบุรี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 10.28 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.83 วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชราม จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.56 วิทยาลัยอาชีพไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.44 วิทยาลัยัญบุรี จังหวัดปทุมธานี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.22 กาญจนภิเษกวิทยาลัยช่างทองหลวง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.67 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามประเภทวิชา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรม จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 46.95 รองลงมาคือประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม จำนวน 117 คน ร้อยละ 32.50 ประเภทวิชาศิลปกรรม จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 12.22 และประเภทวิชาคหกรรม จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) เป็นรายชื่อ รายด้าน และภาพรวม นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางและแปลความหมาย โดยมีรายละเอียด ดังตารางที่ 4.2 - 4.6

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับพฤติกรรมและลำดับที่ของคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ในภาพรวม 4 ด้าน

คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียน	n = 360		ระดับพฤติกรรม	ลำดับที่
	\bar{X}	S		
1. ความกระตือรือร้นและความสนใจในการเรียนรู้	3.54	0.50	มาก	1
2. นิสัยรักการอ่านและค้นคว้าหาความรู้	3.38	0.54	ปานกลาง	4
3. การเลือกใช้วิธีการแสวงหาความรู้ข้อมูลข่าวสาร	3.50	0.60	มาก	2
4. การสรุปประเด็นการเรียนรู้และประสบการณ์ด้วยตนเอง	3.49	0.60	ปานกลาง	3
ค่าเฉลี่ยรวม	3.48	0.48	ปานกลาง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.2 พบว่านักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 มีพฤติกรรมเกี่ยวกับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.38 - 3.54 ซึ่งมีพฤติกรรมเกี่ยวกับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในระดับมาก 2 ด้าน และระดับปานกลาง 2 ด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อยตามลำดับดังนี้ ด้านความกระตือรือร้น และความสนใจที่จะเรียนรู้ มีพฤติกรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) ด้านการเลือกใช้วิธีการแสวงหาความรู้ข้อมูลข่าวสาร มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$) ด้านการสรุปประเด็นการเรียนรู้และประสบการณ์ด้วยตนเอง มีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$) และด้านนิสัยรักการอ่านและค้นคว้าหาความรู้ มีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$)

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับพฤติกรรมและลำดับที่ของคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ด้านความกระตือรือร้นและความสนใจในการเรียนรู้

คุณลักษณะการเป็นบุคคล แห่งการเรียนรู้ของนักเรียน	n = 360		ระดับพฤติกรรม	ลำดับที่
	\bar{X}	S		
1. ร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ ในชั้นเรียน	3.69	0.70	มาก	3
2. ศึกษาค้นคว้าหาความรู้เรื่องต่างๆ ตาม จุดประสงค์การเรียนรู้	3.42	0.68	ปานกลาง	8
3. ศึกษาค้นคว้าหาความรู้เรื่องต่างๆ นอก จุดประสงค์การเรียนรู้	3.31	0.83	ปานกลาง	12
4. ชักถามอาจารย์ผู้สอนเพื่อความกระจ่าง ชัดเจนในบทเรียน	3.32	0.94	ปานกลาง	11
5. ชักถามผู้อื่นเมื่อมีข้อสงสัยในเรื่องต่างๆ	3.61	0.84	มาก	4
6. ยินดีและเต็มใจต่อการแลกเปลี่ยน การเรียนรู้ระหว่างเพื่อนและคนอื่นๆ	3.77	0.79	มาก	2
7. อยากเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เพื่อให้ทันกับ ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น	3.98	0.81	มาก	1
8. สามารถจัดเวลาเรียนเองได้ เมื่อ ตัดสินใจที่จะเรียนรู้อะไร	3.56	0.80	มาก	6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

คุณลักษณะการเป็นบุคคล แห่งการเรียนรู้ของนักเรียน	n = 360		ระดับพฤติกรรม	ลำดับที่
	\bar{X}	S		
9. เผชิญกับปัญหาเมื่อประสบปัญหา	3.57	0.80	มาก	5
10. สำรวจตรวจสอบวิธีการแก้ปัญหาจาก แหล่งเรียนรู้ต่างๆ	3.40	0.79	ปานกลาง	9
11. ศึกษาค้นคว้าวิธีการแก้ปัญหาหลายๆ วิธี	3.35	0.82	ปานกลาง	10
12. มีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่าควรเรียนรู้ เรื่องใด	3.51	0.80	มาก	7
ค่าเฉลี่ยรวม	3.54	0.50	มาก	

จากตารางที่ 4.3 พบว่า นักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 มีพฤติกรรมเกี่ยวกับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ด้านความกระตือรือร้นและความสนใจในการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระหว่าง 3.31 - 3.98 ซึ่งมีพฤติกรรมเกี่ยวกับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในระดับมาก 7 ข้อ และในระดับปานกลาง 5 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคืออยากเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นมีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) รองลงมาคือ ยินดีและเต็มใจต่อการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ระหว่างเพื่อนและคนอื่นๆ มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ศึกษาค้นคว้า หากความรู้เรื่องต่างๆ นอกจุดประสงค์การเรียนรู้ มีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$)

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับพฤติกรรมและลำดับที่ของคุณลักษณะ
การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2
ด้านนิสัยรักการอ่านและค้นคว้าหาความรู้

คุณลักษณะการเป็นบุคคล แห่งการเรียนรู้ของนักเรียน	n = 360		ระดับพฤติกรรม	ลำดับที่
	\bar{X}	S		
13. พัฒนาทักษะในการอ่านอย่างต่อเนื่อง	3.45	0.82	ปานกลาง	3
14. พัฒนาทักษะในการฟังอย่างต่อเนื่อง	3.43	0.79	ปานกลาง	5
15. พัฒนาทักษะในการเขียนอย่างต่อเนื่อง	3.38	0.79	ปานกลาง	8
16. พัฒนาทักษะในการพูดอย่างต่อเนื่อง	3.44	0.84	ปานกลาง	4
17. สามารถบอกแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการเรียนรู้ด้วย ตนเอง	3.39	0.84	ปานกลาง	7
18. รู้จักวิธีการค้นคว้าหนังสือต่างๆ ในห้องสมุด	3.34	0.82	ปานกลาง	11
19. รู้จักวิธีการค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ ต่างๆ	3.41	0.78	ปานกลาง	6
20. มีความเพลิดเพลินในการค้นหาคำตอบสำหรับ ข้อคำถามต่างๆ ที่พบ	3.49	0.79	ปานกลาง	2
21. ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่ง เรียนรู้ที่เป็นบุคคลในวิทยาลัย	3.33	0.86	ปานกลาง	13
22. ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่ง เรียนรู้ที่เป็นแหล่งวิชาการในวิทยาลัย	3.34	0.82	ปานกลาง	11
23. ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่ง เรียนรู้ที่เป็นธรรมชาติ	3.35	0.86	ปานกลาง	10
24. ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่ง ความรู้ที่เป็นสื่อหรือนวัตกรรมในวิทยาลัย	3.20	0.80	ปานกลาง	15
25. ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่ง เรียนรู้ที่เป็นเทคโนโลยีสารสนเทศในวิทยาลัย	3.28	0.86	ปานกลาง	14
26. ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่ง เรียนรู้ที่เป็นวิชาการนอกวิทยาลัย	3.37	0.88	ปานกลาง	9
27. ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่ง เรียนรู้ที่เป็นเทคโนโลยีสารสนเทศนอกวิทยาลัย	3.52	0.90	มาก	1
ค่าเฉลี่ยรวม	3.38	0.54	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.4 พบว่า นักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 มี
พฤติกรรมเกี่ยวกับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ด้านนิสัยรักการอ่านและค้นคว้าหาความรู้

ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$) เอกสารนี้เรียงเอกสารที่ส่งมาไว้ให้ผู้เรียนใช้ภายในที่เรียนเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.20 - 3.52 ซึ่งมีพฤติกรรมเกี่ยวกับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในระดับมาก 1 ข้อ และมีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง 14 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ที่เป็นเทคโนโลยี สารสนเทศนอกวิทยาลัยมีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) รองลงมาคือ มีความเพลิดเพลินในการค้นหาคำตอบ สำหรับข้อคำถามต่าง ๆ ที่พบมีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งความรู้ที่เป็นสื่อหรือ นวัตกรรมในวิทยาลัย มีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$)

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับพฤติกรรมและลำดับที่ของคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ด้านการเลือกใช้วิธีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร

คุณลักษณะการเป็นบุคคล แห่งการเรียนรู้ของนักเรียน	n = 360		ระดับพฤติกรรม	ลำดับที่
	\bar{X}	S		
28. กำหนดกิจกรรมและวางแผนการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง	3.35	0.83	ปานกลาง	9
29. จัดเวลาสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง	3.44	0.84	ปานกลาง	7
30. สามารถเลือกใช้แหล่งเรียนรู้ได้อย่าง เหมาะสมกับเรื่องที่จะเรียนรู้	3.52	0.73	มาก	4
31. เลือกวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง	3.47	0.84	ปานกลาง	6
32. ใช้วิธีการต่างๆ ผสมผสานกันใน การศึกษาหาความรู้แต่ละเรื่อง	3.37	0.80	ปานกลาง	8
33. อ่านหนังสือหลายๆ เล่มในการศึกษา หาความรู้แต่ละเรื่อง	3.29	0.92	ปานกลาง	10
34. อ่านวารสารเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ทันสมัย	3.48	0.90	ปานกลาง	5
35. อ่านหนังสือได้หลายประเภททั้งสาระ ความรู้และบันเทิง	3.78	0.93	มาก	1
36. ติดตามข้อมูล ข่าวสารทางสื่ออื่น	3.70	0.90	มาก	2
37. นำข้อมูล ข่าวสาร และความรู้ที่ได้รับจาก การศึกษาค้นคว้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กับผู้อื่น	3.57	0.87	มาก	3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้สำหรับใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่ควรนำข้อมูลไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ หากมีข้อผิดพลาดประการใด ขออภัยเป็นอย่างสูง และต้องอภัยถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.5 พบว่านักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 มีพฤติกรรมเกี่ยวกับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ด้านการเลือกใช้วิธีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสารในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.29 -3.78 ซึ่งมีพฤติกรรมเกี่ยวกับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ และมีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง 6 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ อ่านหนังสือได้หลายประเภททั้งสาระความรู้และบันเทิง มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) รองลงมาคือ ติดตามข้อมูลข่าวสารทางสื่ออื่น มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ อ่านหนังสือหลายๆ เล่มในการศึกษาหาความรู้แต่ละเรื่อง มีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.29$)

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับพฤติกรรมและลำดับที่ของคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ด้านการสรุปประเด็นการเรียนรู้และประสบการณ์ด้วยตนเอง

คุณลักษณะการเป็นบุคคล แห่งการเรียนรู้ของนักเรียน	n = 360		ระดับพฤติกรรม	ลำดับที่
	\bar{X}	S		
38. สรุปข้อความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า ตนเองและเข้าใจง่าย	3.59	0.78	มาก	2
39. สรุปข้อคิด ข้อสังเกต ในการเรียนรู้จาก ประสบการณ์ในเรื่องต่างๆ ได้	3.52	0.75	มาก	5
40. ตรวจสอบความถูกต้องของความรู้ที่ได้มาจากการ เรียนรู้	3.38	0.82	ปานกลาง	9
41. นำความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ไปประยุกต์ ใช้ได้	3.49	0.80	ปานกลาง	7
42. แสดงผลงานจากการศึกษาค้นคว้าของ ตนเองต่อบุคคลอื่นได้	3.53	0.87	มาก	4
43. เสนอผลงานจากการศึกษาค้นคว้าของตนเองต่อ บุคคลอื่นๆ ได้	3.28	0.83	ปานกลาง	10
44. ประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองได้	3.46	0.82	ปานกลาง	8
45. ระบุความถนัดของตนเองได้	3.59	0.86	มาก	1
46. นำความรู้ที่ได้รับใหม่ไปเชื่อมโยงกับ ความรู้ที่มีอยู่เดิมได้	3.57	0.80	มาก	3
47. แก้ปัญหาในการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง	3.48	0.85	ปานกลาง	6
ค่าเฉลี่ยรวม	3.49	0.60	ปานกลาง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.6 พบว่านักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 มีพฤติกรรมเกี่ยวกับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ด้านการสรุปประเด็นการเรียนรู้และประสบการณ์ด้วยตนเองในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.28 -3.59 ซึ่งมีพฤติกรรมเกี่ยวกับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก 5 ข้อ และมีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง 5 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ระบุความถนัดของตนเองได้ มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$) รองลงมาคือ สรุปข้อความที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและเข้าใจง่าย มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ เสนอผลงานจากการศึกษาค้นคว้าของตนเองต่อบุคคลอื่นได้ มีพฤติกรรมอยู่ในระดับ ($\bar{X} = 3.28$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับพฤติกรรมของคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนสถานบันการอาชีวศึกษา

กรุงเทพมหานคร 2 ในภาพรวมทุกด้าน จำแนกตามประเภทวิชา

คุณลักษณะการเป็น บุคคลแห่งการเรียนรู้ ของนักเรียน	ช่างอุตสาหกรรม n = 117			ศิลปกรรม n = 44			คหกรรม n = 30			พาณิชยกรรม n = 169		
	\bar{X}	S	ระดับพฤติกรรม	\bar{X}	S	ระดับพฤติกรรม	\bar{X}	S	ระดับพฤติกรรม	\bar{X}	S	ระดับพฤติกรรม
1. ด้านความกระตือรือร้นและ ความสนใจในการเรียนรู้	3.53	0.52	มาก	3.42	0.50	ปานกลาง	3.64	0.48	มาก	3.56	0.48	มาก
2. ด้านนิสัยรักการอ่าน และค้นคว้าหาความรู้	3.39	0.57	ปานกลาง	3.28	0.52	ปานกลาง	3.40	0.45	ปานกลาง	3.40	0.53	ปานกลาง
3. ด้านการเลือกใช้วิธีการ แสวงหาความรู้ ข้อมูล	3.47	0.54	ปานกลาง	3.24	0.59	ปานกลาง	3.53	0.54	มาก	3.58	0.58	มาก
4. ด้านการสรุปประเด็น การเรียนรู้และประสบการณ์ ด้วยตนเอง	3.50	0.55	มาก	3.33	0.76	ปานกลาง	3.51	0.53	มาก	3.52	0.59	มาก
รวม	3.47	0.48	ปานกลาง	3.32	0.57	ปานกลาง	3.51	0.46	มาก	3.51	0.46	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า นักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 มีพฤติกรรมของคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ จำแนกตามประเภทวิชาที่เรียนดังต่อไปนี้

1. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.39-3.53 ซึ่งมีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน และระดับปานกลาง 2 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความกระตือรือร้นและความสนใจในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.53$) รองลงมาคือ ด้านการสรุปประเด็นการเรียนรู้และประสบการณ์ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 3.50$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านนิสัยรักการอ่านและค้นคว้าหาความรู้ ($\bar{X} = 3.39$)

2. ประเภทวิชาศิลปกรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.24-3.42 ซึ่งมีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน โดยด้านที่มีค่าสูงสุดคือ ด้านความกระตือรือร้นและความสนใจในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.42$) รองลงมาคือ ด้านการสรุปประเด็นการเรียนรู้และประสบการณ์ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 3.33$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการเลือกใช้วิธีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร ($\bar{X} = 3.24$)

3. ประเภทวิชาคหกรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.40-3.64 ซึ่งมีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน และระดับปานกลาง 1 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความกระตือรือร้นและความสนใจในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.64$) รองลงมาคือ ด้านการเลือกใช้วิธีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร ($\bar{X} = 3.53$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านนิสัยรักการอ่านและค้นคว้าหาความรู้ ($\bar{X} = 3.40$)

4. ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ย 3.40-3.58 ซึ่งมีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน และระดับปานกลาง 1 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการเลือกใช้วิธีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร รองลงมาคือ ด้านความกระตือรือร้น ความสนใจในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.56$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านนิสัยรักการอ่านและค้นคว้าหาความรู้ ($\bar{X} = 3.40$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 จำแนกตามประเภทวิชา

ผลการวิเคราะห์ เกี่ยวกับการเปรียบเทียบคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 จำแนกตามประเภทวิชา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางและการแปลความหมาย โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนเกี่ยวกับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนสถาบันอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 จำแนกตามประเภทวิชา

คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Prob
1. ด้านความกระตือรือร้นและความสนใจในการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	3	1.00	.33	1.35	.25
	ภายในกลุ่ม	356	87.89	.24		
	รวม	359	88.90			
2. ด้านนิสัยรักการอ่านและค้นคว้าหาความรู้	ระหว่างกลุ่ม	3	.54	.18	.62	.59
	ภายในกลุ่ม	356	103.28	.29		
	รวม	359	103.82			
3. ด้านการเลือกใช้วิธีการแสวงหาความรู้ข้อมูลข่าวสาร	ระหว่างกลุ่ม	3	4.20	1.40	4.04*	.01*
	ภายในกลุ่ม	356	123.29	.34		
	รวม	359	127.49			
4. ด้านการสรุปประเด็นการเรียนรู้และประสบการณ์ด้วยตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	3	1.28	.42	1.20	.30
	ภายในกลุ่ม	356	125.82	.35		
	รวม	359	127.10			
รวมทั้ง 4 ด้าน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.42	.47	2.04	.10
	ภายในกลุ่ม	356	82.49	.23		
	รวม	359	83.91			

*P < .05

จากตารางที่ 4.8 พบว่าคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ที่มีประเภทวิชาแตกต่างกัน มีพฤติกรรมเกี่ยวกับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านักเรียนของสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ที่ศึกษาประเภทวิชาแตกต่างกัน มีคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในด้านการเลือกใช้เอกสารอ้างอิงในการใช้ข้อมูลอ้างอิงในการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน โดยที่ค่าไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิธีการแสวงหาความรู้ข้อมูลข่าวสารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในด้านความกระตือรือร้นและความสนใจในการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ด้านนิสัยรักการอ่านและค้นคว้าหาความรู้ และด้านการสรุปประเด็นการเรียนรู้และประสบการณ์ด้วยตนเอง มีพฤติกรรมเกี่ยวกับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน

ผู้วิจัยทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของ Scheffé ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ด้านการเลือกใช้วิธีการแสวงหาความรู้ข้อมูลข่าวสารของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ระหว่างประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ศิลปกรรม คหกรรม และพาณิชยกรรม

ประเภทวิชา	ช่างอุตสาหกรรม ($\bar{X}=3.47$)	ศิลปกรรม ($\bar{X}=3.24$)	คหกรรม ($\bar{X}=3.53$)	พาณิชยกรรม ($\bar{X}=3.58$)
1. ช่างอุตสาหกรรม ($\bar{X}=3.47$)	-	0.22	0.06	0.11
2. ศิลปกรรม ($\bar{X}=3.24$)	-	-	0.29	0.34*
3. คหกรรม ($\bar{X}=3.53$)	-	-	-	0.05
4. พาณิชยกรรม ($\bar{X}=3.58$)	-	-	-	-

* P < .05

จากตารางที่ 4.9 พบว่านักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ที่มีประเภทวิชาพาณิชยกรรม ศิลปกรรม มีคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ในด้านการเลือกใช้วิธีการแสวงหาความรู้ข้อมูลข่าวสาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้ออำนวย
2. ควรมีสื่อที่ทันสมัยและเหมาะสม
3. ควรมีแหล่งเรียนรู้ที่เป็นเทคโนโลยีสารสนเทศในวิทยาลัยให้เพียงพอแก่นักเรียน
4. ในวิทยาลัยมีสื่อในการเลือกใช้วิธีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสารไม่เพียงพอ

จำนวนนักเรียนที่มีอยู่ในสถาบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนสถาบัน การอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนสถาบัน การอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนสถาบัน การอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 จำแนกตามประเภทวิชา

5.1.2 สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ที่ศึกษาประเภทวิชาแตกต่างกัน มีคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้แตกต่างกัน

5.1.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา ประจำปี 2546 จำนวน 4,760 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประจำปีการศึกษา 2546 จำนวน 369 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบ แบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามประเภทวิชาเป็นชั้นของนักเรียนในแต่ละวิทยาลัย โดยใช้เกณฑ์กำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Yamané

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถาบันศึกษา และประเภทวิชา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความกระตือรือร้นและความสนใจในการเรียนรู้ ด้านนิสัยรักการอ่านและค้นคว้าหาความรู้ ด้านการเลือกใช้วิธีการแสวงหาความรู้ข้อมูลข่าวสาร ด้านการสรุปประเด็นการเรียนรู้และประสบการณ์ด้วยตนเอง ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของ Likert จำนวน 47 ข้อ ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.93

5.1.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำหนังสือขอความร่วมมือไปขออนุญาตเก็บข้อมูลต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา 11 วิทยาลัย จำนวน 369 ฉบับ ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมา จำนวน 360 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.56

5.1.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สำเนาข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. หาค่าร้อยละ และแจกแจงความถี่ จากข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ประเภทสถานศึกษา และประเภทวิชา

2. หาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 เป็นรายข้อ รายด้าน และภาพรวม

3. วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) และในการนี้ที่พบความแตกต่างนำมาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยใช้วิธีของ Scheffé

5.1.7 ผลการวิจัย

1. นักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 มีคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 นักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 มีคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ด้านความกระตือรือร้นและความสนใจในการเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 นักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 มีคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ด้านการเลือกใช้วิธีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 นักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 มีคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ด้านนิสัยรักการอ่านและค้นคว้าหาความรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.4 นักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 มีคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ด้านการสรุปประเด็นการเรียนรู้และประสบการณ์ด้วยตนเอง ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. นักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 มีคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ จำแนกตามประเภทวิชา ในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ที่ศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรม กับศิลปกรรม มีคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ด้านการเลือกใช้วิธีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ใน 4 ด้าน คือ ด้านความกระตือรือร้นและความสนใจในการเรียนรู้ ด้านนิสัยรักการอ่านและค้นคว้าหาความรู้ ด้านการเลือกใช้วิธีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และด้านการสรุปประเด็นการเรียนรู้และประสบการณ์ด้วยตนเอง อภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

5.2.1 คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 2

จากการศึกษา พบว่าคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสำลี เกิงทอง (2544 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้กับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 พบว่า คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และผลการวิจัยของพัทธนิษฐ์ วิหคโต (2542 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องศักยภาพเด็กไทย พบว่านักเรียนมัธยมศึกษามีศักยภาพสูงสุดในด้านลักษณะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม รองลงมาคือ ทักษะ ที่จำเป็นต่อการทำงาน และต่ำสุดคือ ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในอนาคต ทั้งนี้อาจเป็นเพราะขาดทักษะการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนมีหน้าที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รับและปรับตัวให้สอดคล้องกับเนื้อหาความรู้และวิธีการของครู การจัดการเรียนการสอนไม่เน้นกระบวนการให้ผู้เรียนได้พัฒนาในด้านการคิดวิเคราะห์ การแสดงความคิดเห็นและการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนขาดคุณลักษณะช่างสงสัย และไม่หาคำตอบ นอกจากนี้บรรยากาศในชั้นเรียนไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ วัสดุและสื่อการสอนมีจำนวนไม่พอเพียง ตลอดจนการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีต่างๆ มาใช้น้อย

จึงควรตระหนักถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองตามความต้องการความสามารถ ความสนใจ และความถนัด และก่อให้เกิดคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับกิติมา ปรีดีติลก (2532 : 61) กล่าวว่าการจัดการเรียนการสอนที่ถูกต้อง ตลอดจนการอำนวยความสะดวกเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพนั้น หลักที่สำคัญของการจัดการเรียนการสอน ควรจัดความรู้และคุณสมบัติอื่นที่ต้องการให้แก่ผู้เรียนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

นักเรียนมีคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ด้านนิสัยรักการอ่าน และค้นคว้าหาความรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวิทยากร เชียงกูล (2544 : 12-13) กล่าวว่า นักเรียนนักเรียนไทยมีแรงจูงใจที่จะเรียนรู้ต่ำ ส่วนใหญ่ไปโรงเรียนเพียงเพราะเป็นหน้าที่หรือพ่อแม่บอกให้ต้องไป ไม่สนใจการเรียนรู้ การอ่าน การศึกษาค้นคว้า ตลอดจนสังคมไทยไม่มีการส่งเสริมให้คนไทยรักการอ่านเท่าที่ควรผู้ปกครองยังมองการศึกษาว่าเป็นการเรียนตามหลักสูตรเพื่อสอบเอาใบประกาศนียบัตรไปใช้ในการสมัครงานมากกว่าจะมองว่าการศึกษาค้นคว้าเป็นการพัฒนาตนเอง การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ที่เป็นเทคโนโลยีนอกวิทยาลัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าห้องสมุดของสถาบันการอาชีวศึกษา อาจมีจำนวนทรัพยากรสารสนเทศที่ไม่เพียงพอและไม่ทันสมัย จึงทำให้นักเรียน พอใจกับการไปศึกษาค้นคว้าเทคโนโลยีจากแหล่งภายนอกดังที่เห็นในปัจจุบันว่ามีร้านบริการอินเทอร์เน็ตของเอกชนเป็นจำนวนมาก และมีนักเรียนไปใช้บริการอย่างแพร่หลาย สถาบันการอาชีวศึกษาจึงควรตระหนักถึงการสร้างบรรยากาศส่งเสริมการอ่าน และการค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งต่างๆ โดยเฉพาะการจัดห้องสมุดให้มีทรัพยากรสารสนเทศที่ทันสมัยและพอเพียง ตลอดจนการจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพสำหรับการสืบค้นผ่านอินเทอร์เน็ต

นักเรียนมีคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ด้านการเลือกใช้วิธีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งสอดคล้องกับ รุ่ง แก้วแดง (2541 : 113) กล่าวว่า ผู้เรียนต้องมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้

1. มีความคิดริเริ่มในการวินิจฉัย หรือประเมินความต้องการในการเรียนรู้ของตนเอง โดยได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่นหรือไม่ก็ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. สามารถเลือกแหล่งข้อมูลที่เหมาะสมเพื่อช่วยให้เกิดการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักเรียนเริ่มมีคุณสมบัติของการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถเลือกใช้แหล่งเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับเรื่องที่จะเรียนรู้ สามารถรวบรวมข้อมูลได้ สามารถสร้างความรู้ด้วยตนเองขึ้นมาได้โดยการแสวงหาความรู้จากแหล่งต่างๆ อย่างต่อเนื่อง และดึงความสัมพันธ์ที่เรียนรู้ใหม่ให้เข้ากับโครงสร้างทางสติปัญญาที่มีอยู่เดิม

นักเรียนมีคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ด้านการสรุปประเด็นการเรียนรู้และประสบการณ์ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตการศึกษา 6 (2543 : 158) กล่าวว่า นักเรียนมีความสามารถในการวินิจฉัยหรือวิเคราะห์ในการเลือกบริโภคอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นการกระทำอย่างมีความเข้าใจ วิเคราะห์ และไตร่ตรอง ทั้งนี้คุณลักษณะดังกล่าวจะเกิดขึ้นในตัวผู้เรียนมากน้อยเพียงใด อาจขึ้นอยู่กับโอกาสที่ผู้เรียนจะได้รับอิสระทั้งทางด้านความคิดและการกระทำ รวมทั้งได้รับการแนะแนวทางที่ถูกต้อง ทำให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถคิดและตัดสินใจเรื่องต่างๆ ด้วยตนเองได้ และสอดคล้องกับอารี รังสินันท์ (2527 : 45) กล่าวว่า การอบรมสั่งสอนเพื่อให้เด็กมีลักษณะมุ่งความสำเร็จสูง และมีความเจริญงอกงามทางสติปัญญาอย่างต่อเนื่องนั้นเกิดจากดังนี้

1. ได้รับการส่งเสริมทางด้านความคิดและการกระทำให้มีโอกาสเลือกคิด ตัดสินใจ แสดงความคิดเห็นและได้รับการยอมรับจากผู้ใหญ่
2. ผู้ใหญ่สร้างความเชื่อมั่นในตนเองให้แก่เด็ก
3. การตอบคำถามความอยากรู้อยากเห็นของเด็ก
4. การให้เด็กรู้จักช่วยตนเอง ทั้งนี้ผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์จะต้องสนับสนุนและส่งเสริมให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ ฝึกใช้ความสามารถทางปัญญาและฝึกการใช้เหตุผล

5.2.2 คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้จำแนกตามประเภทวิชา

นักเรียนที่ศึกษาประเภทวิชาที่แตกต่างกันมีคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทองคำ จิตรอามาตย์ (2540 : 80-84) ที่ศึกษาระดับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการนำตนเองของนักเรียนนักเรียนตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม โดยจำแนกตามเพศ ขนาดโรงเรียน และระดับชั้นเรียน พบว่าขนาดของโรงเรียนต่างกัน จะมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองแตกต่างกัน ส่วนในระดับชั้นเรียน พบว่าระดับชั้นเรียนต่างกันมีระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองไม่แตกต่างกัน

นักเรียนที่ศึกษาประเภทวิชาที่แตกต่างกันมีคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

ด้านการเลือกใช้วิธีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสารแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศศิธร กุลศิริสวัสดิ์ (2537 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาระดับความพร้อมในการเรียนรู้ โดยการชี้นำตนเองของ นักเรียนวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา พบว่า โดยภาพรวมนักเรียนมีความพร้อมในการ เรียนรู้โดยการชี้นำตนเองในระดับสูง เมื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการ ชี้นำตนเองจำแนกตามอายุ หลักสูตร และระดับผลการศึกษา พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ .003, .003 และ .007 ตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของโกมล เรืองฤทธิ์กุล (2542 :110) ศึกษาหาความเข้าใจต่อวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ใน วิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า นักเรียนที่เรียนประเภทวิชา ต่างกันมีความเข้าใจเฉพาะความรู้ทางวิทยาศาสตร์ และด้านความพยายามศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม อยู่เสมอแตกต่างกัน

นักเรียนประเภทวิชาพาณิชยกรรม และนักเรียนวิชาศิลปกรรม ที่ศึกษาประเภทวิชา ต่างกัน มีคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าลักษณะ ประเภทวิชาของสองสาขานี้ มีความแตกต่างกัน และรูปแบบการจัดการศึกษาไม่เอื้อต่อการเข้าถึง บริการการศึกษาของนักเรียน และเป็นข้อสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาไม่เป็นไปตาม ความถนัด ความสนใจ ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล และการจัดกระบวนการเรียนรู้แนวใหม่ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ การเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ยังทำได้ไม่มากและการจัดการ เรียนรู้ยังขาดความเชื่อมโยงภูมิปัญญาดั้งเดิมกับวิทยาการสมัยใหม่ ไม่สอดคล้อง กับสภาพชีวิตจริง ครูสายวิชาชีพส่วนมากขาดประสบการณ์ ครูทำหน้าที่สอนได้ไม่เต็มที่ และครูบางส่วนสอนไม่ตรง กับวิชาที่ถนัด กระบวนการเรียนรู้อย่างขาดการบูรณาการระหว่างความรู้ ความเข้าใจ เพื่อการพัฒนา ด้านสติปัญญา ทักษะอาชีพ ให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้จากแหล่งการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น สื่อการ เรียนการสอนที่มีคุณภาพทุกระดับการศึกษา และการได้แลกเปลี่ยนความรู้ผ่านเครือข่าย อินเทอร์เน็ต ซึ่งเครือข่ายในการจัดการศึกษาต้องให้เข้มแข็ง ภาพดังกล่าวส่งผลกระทบต่อ คุณภาพการสอนของครูและการเรียนของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเพชรรัตน์ ขวัญสังข์ (2546 : 94) ที่ศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนวิชาพิมพ์ดีดของนักเรียนระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพ วิทยาลัยพาณิชยกรรมเซตุน พบว่า นักเรียนกลุ่มวิชาการขายและกลุ่มวิชาบัญชี มีความ คิดเห็นแตกต่างกันในด้านเนื้อหาหลักสูตร และด้านครูผู้สอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของอัมพร จงดี (2540 : 91) ศึกษาบุคลิกภาพของ นักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมของ วิทยาลัยเทคนิค ในเขตการศึกษา 11 พบว่า ในด้านความคิดริเริ่ม นักเรียนสาขาวิชาช่างเทคนิค การผลิต มีบุคลิกภาพด้านความคิดริเริ่มมากกว่าสาขาวิชาช่างยนต์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สถานศึกษาควรพัฒนาส่งเสริมคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ด้านนิสัยรักการอ่านและค้นคว้าหาความรู้เพิ่มขึ้น
2. สถานศึกษาควรพัฒนาส่งเสริมคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ให้กับนักเรียนประเภทวิชาศิลปกรรมให้มากขึ้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียนระดับ ประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง
2. ควรมีการวิจัยและพัฒนาแบบทดสอบการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ที่สามารถ ใช้กับนักเรียนทุกระดับ

บรรณานุกรม

- กรมสามัญศึกษา. 2542. ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานและตัวชี้วัด
มาตรฐานคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2530. การศึกษาตลอดชีวิตการศึกษาของคนไทยในยุคโลกาภิวัตน์.
กรุงเทพฯ : กรมการศึกษานอกโรงเรียน.
- กรมอาชีวศึกษา. 2545. 61 ปี อาชีวศึกษาวิวัฒน์. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.
- กมลรัตน์ หล้าสูงวงศ์. 2528. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. 2541. การวิเคราะห์ข้อมูลด้วย SPSS for Windows. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กึ่งกาญจน์ ตั้งศรีไพร. 2542. "วิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาทางไกลสาย
สามัญระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกลในจังหวัดนนทบุรี."
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กิตติมา ปรีดีดิลก. 2532. การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : อักษรพัฒนา.
- โกมล เรืองฤทธิ์กุล. 2542. "ความใฝ่ใจต่อวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ในวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ." วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิตวิทยาศาสตร์ศึกษา. มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.
- จินตนา ทำสระ. 2530. "การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่าน และนิสัยรักการอ่าน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนที่ได้รับและไม่ได้รับหนังสือหมุนเวียน."
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- จิราภรณ์ ศิริทวี. 2541, กันยายน. "เทคนิคการจัดกิจกรรมให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้." วิชาการ.
1(9) : 37-52.
- ชัยพจน์ รักราม. 2542, เมษายน. "แหล่งเรียนรู้เพื่อคนรอบรู้" วิชาการ. 2(4) : 31-33.
- ชาติรี ศิริสวัสดิ์. 2541, กันยายน. "บทความเพื่อการวิพากษ์เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิต :
ควรจัดประสบการณ์ให้ศิษย์อย่างไร" วิชาการ. 1(9) : 79-80.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541. **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย**. กรุงเทพฯ : เทพนรมิตรการพิมพ์.
 ธเนศ ขำเกิด. 2541, กันยายน. "องค์กรแห่งการเรียนรู้." **วิชาการ**. 1(9) : 28-31.
- ทองคำ จิตรอามาตย์. 2540. "การศึกษาระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของ
 นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด
 สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม." **วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต**
การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. อัดสำเนา.
 นรินทร์ บุญชู. 2532. "ลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง."
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์และศึกษาคณะศึกษาศาสตร์
นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ประสาธ อิศระปรีดา. 2521. **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพฯ : กราฟิเคอาร์ท.
- พนม พงษ์ไพบูลย์. 2536. **การศึกษาคือยาหม้อใหญ่**. ม.ป.ท.
- เพ็ชรรัตน์ ขวัญสังข์. 2546. "ความคิดเห็นต่อการเรียนวิชาพิมพ์ดีดของนักเรียนระดับประกาศนียบัตร
 วิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการเซตุน." **ปริญญาานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก**
ธุรกิจการศึกษา. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พันธณี วิทโคโต. 2542. **ศักยภาพของเด็กไทย**. กรุงเทพฯ : กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ
 กระทรวงศึกษาธิการ.
- รุ่ง แก้วแดง. 2541. **การปฏิวัติการศึกษาไทย**. กรุงเทพฯ : มติชน
- รุ่ง แก้วแดง. 2543 หน้า 11-12. ในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด**. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2540. **สถิติวิทยาทางการวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ :
 สุวีริยาสาส์น.
- วนิดา มนัสไพบูลย์. 2541. **การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อมุ่งสู่ความเป็นนักเรียน**
ฝึกหัดครูและวิทยาลัยครู ของกรมการฝึกหัดครูแห่งประเทศไทย. ราชบุรี :
 สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตการศึกษา 5.
- วัชรีย์ ทรัพย์มี. 2520. **การแนะแนวในโรงเรียน**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิชย์.
- วณิช บรรจง. 2516. **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครพิมพ์.
- วารินทร์ สายโอบเอื้อ และสุนีย์ ธีรดากร. 2522. **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
 สถานสงเคราะห์หญิงปากเกร็ด.
- วิทยากร เชียงกุล. 2544. **คู่มือนักอ่านและผู้ใฝ่การเรียนรู้**. กรุงเทพฯ : สายธาร.
- ศศิธร กุลศิริสวัสดิ์. 2537. **ระดับความพร้อมในการเรียนรู้ โดยการชี้แนะตนเองของนักศึกษาวิทยาลัย**

เอกสารนี้เป็นเอกสารทรัพย์สินทางปัญญาของมหาวิทยาลัยศิลปากร การนำเอกสารนี้ไปใช้
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถาพร หมวดอินทร์. 2546. "ปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา." *ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*

สมคิด อิศระวัฒน์. 2534, พฤษภาคม-สิงหาคม. "การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Directed Learning)." *การศึกษานอกระบบ. (4) : 73-79.*

สมคิด อิศระวัฒน์. 2538. *รายงานการวิจัยเรื่องลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองของคนไทย.* กรุงเทพฯ : ภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

สุทธิรัตน์ รุจิเกียรติกำจร. 2541, พฤศจิกายน. "การผสมผสานการเรียนรู้ด้วยตนเองในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ." *มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์. 1(6) : 35-42.*

สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2542, 5 ธันวาคม. "การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง" ใน *สารานุกรมศึกษาศาสตร์ ฉบับเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในวโรกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ.* กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543. *ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด.* กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานนายกรัฐมนตรี 2545. *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545.* กรุงเทพฯ : บริษัทพริกหวานกราฟิค จำกัด.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2546. *วิสัยทัศน์ พันธกิจ.* (Online). Available [http : // www. dovenet. moe. go. th/vision. htm](http://www.dovenet.moe.go.th/vision.htm)

สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตการศึกษา 6. 2543. *รายงานการวิจัยเรื่องการพัฒนาคุณลักษณะทางจิตพิสัยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษานำร่องการพัฒนาจิตพิสัยของเขตการศึกษา 6.* กรุงเทพฯ : สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตการศึกษา.

ลำลี เกิงทอง. 2544. "ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้กับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5." *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา. ราชบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.*

สุพล วงสินธ์. 2541, กันยายน. "กลยุทธ์การเรียนรู้ของเด็กรุ่นใหม่" *วิชาการ. 1(9) : 34-36.*

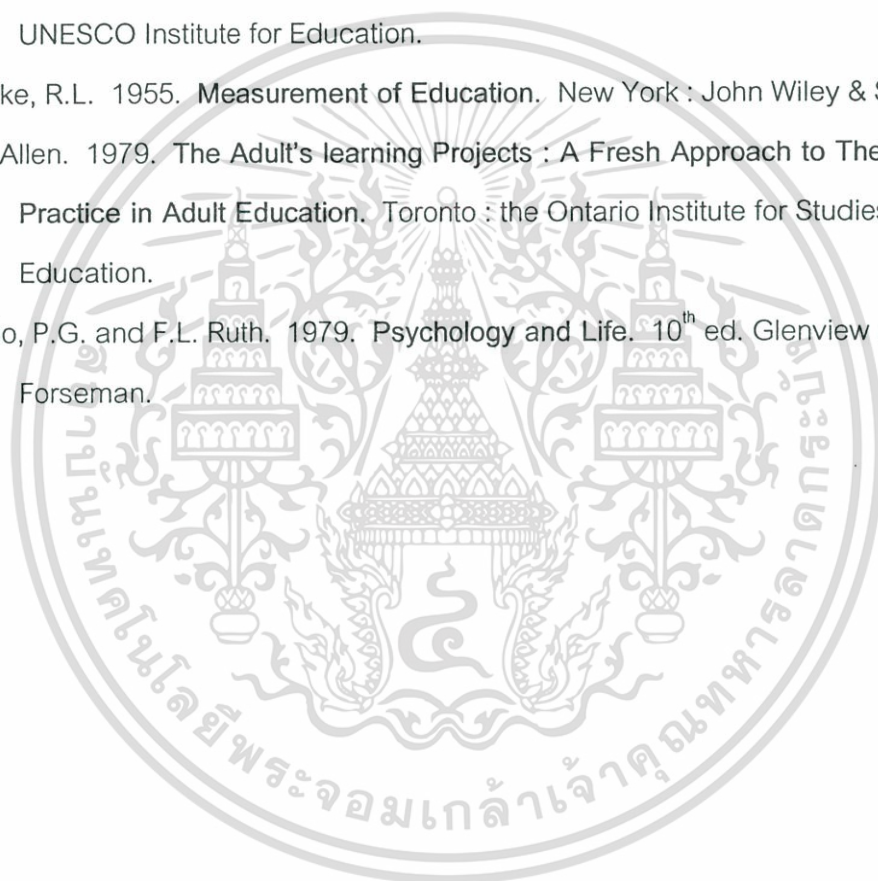
สุภรณ์ สุภาพงค์. 2543, มกราคม. "เราจะเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนได้อย่างไร" *วิชาการ. 3(1) : 40-41.*

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้กับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- สุภมาศ ทองใส. 2536. "การศึกษาลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในโรงเรียนประเภท
อาชีวศึกษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน." วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- อัมพร จงดี. 2540. "การศึกษานุคลิกภาพของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ชั้นปีที่ 2 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมของวิทยาลัยเทคนิค ในเขตการศึกษา 11."
ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา.
มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อัญชลี ชาติกิตติสาร. 2542. "การพัฒนาคุณลักษณะการเรียนรู้ของคนไทย." วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง.
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อารี รังสินันท์. 2527. *รวมบทความการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก*. กรุงเทพฯ : คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- อำรุง จันทวานิช. 2543. หน้า 16-17. ในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- Borich, Gary D. 1992. *Effective Teaching Methods*. New York : Macmillan.
- Brookfield, Stephen D. 1984, Winter "Self-Directed Adult Learning : A Critical
Paradigm," *Adult Education Quarterly*. 35(2) : 59-71.
- Clifford, M. 1981. *Practicing Educational Psychology*, Boston : Houghton Mifflin Co.
- Cronbach, Lee J. 1963. *Education Psychology*. New York : Harcourt, Brace & World.
- Dixon, Wills Barrington. 1995, January. "An Exploratory Study of Self-Directed
Learning Readiness and Pedagogical Expectations About Learning Among
Adult Inmate Learners in Michigan," *Dissertation Abstracts International*,
55(7) : 1789-A. Available ; UMI Dissertation Abstracts.
- Ferguson, George A. (1981) *Statistical Analysis in Psychology and Education*.
Tokyo : McGraw-Hile.
- Gagne', R.M. 1970. *The Condition of Learning*. 2nd ed. New York : Holt Rinehart
And Winston.
- Hilgard, E.R. 1975. *Introduction to Psychology*. New York : Harcourt Brance
Jovanovich Inc.
- Klein, S.B. 1991. *Learning*. New York : McGraw-Hill.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- Knowles, Malcom S. 1975. *Self-Directed Learning : A Guide for Learners and teachers*. Chicago : Association Press.
- Posner, Fredneq G. 1990, September. "A Study of Self-Directed Learning Perceived Competence and Personal Orientation Among Students in an Open Alternative High School," *Dissertation Abstracts Intertional*. 52(12) : 4190-A Available : UMI ; Dissertation Abstracts.
- Rohwer, W.D. 1980. *Education Psychology*. New York : Holt, Rinehart and Winston.
- Skager, Rodney. 1978. *Lifelong Education and Evaluation Practice*. Oxford : Frankfurt UNESCO Institute for Education.
- Thorndike, R.L. 1955. *Measurement of Education*. New York : John Wiley & Son.
- Tough, Allen. 1979. *The Adult's learning Projects : A Fresh Approach to Theory and Practice in Adult Education*. Toronto : the Ontario Institute for Studies in Education.
- Zimbardo, P.G. and F.L. Ruth. 1979. *Psychology and Life*. 10th ed. Glenview : Scott Foresman.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04 / 1526

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒ พฤศจิกายน 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.ศิริรักษณ์ รัชชานันติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางวิบูลย์ศิลป์ พิษขมมงคล นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนภาชีวศึกษา
จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักศึกษา สถาบันอาชีวศึกษา
กรุงเทพมหานคร”

คณะกรรมการอุดมศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว
เป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัยดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามี เนื้อหาถูกต้องและ
เหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของ
นางวิบูลย์ศิลป์ พิษขมมงคล มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ
เป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04 / 1526

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒ พฤศจิกายน 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.คมสร วงษ์รักษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางวิบูลย์ศิลป์ พิษขมมงคล นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา
จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักศึกษา สถาบันอาชีวศึกษา
กรุงเทพมหานคร”

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว
เป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัยดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามี เนื้อหาถูกต้อง
เหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของ
นางวิบูลย์ศิลป์ พิษขมมงคล มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ
เป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04 / 1526

คณะกรรมการอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒ พฤศจิกายน 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.ธีรวรรค์ วระพงษ์สิทธิกุล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางวิบูลย์ศิลป์ พิษขมมงคล นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร เรื่อง “คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักศึกษา สถาบันอเนกวิชา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร”

คณะกรรมการอุตสาหกรรมพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัยดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามี เนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของนางวิบูลย์ศิลป์ พิษขมมงคล มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04 / 1526

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒ พฤศจิกายน 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.ทิวัดต์ มณีโชติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางวิบูลย์ศิลป์ พิษขมมงคล นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักศึกษา สถาบันอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร”

คณะกรรมการอุดมศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว เป็นอย่างยิ่ง จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัยดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามี เนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของ นางวิบูลย์ศิลป์ พิษขมมงคล มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ เป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

โทรสาร. 3264325

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04 / 1526

คณะกรรมการอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๑ พฤศจิกายน 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางพิมล เมฆสวัสดิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางวิบูลย์ศิลป์ พิษขมมงคล นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร”

คณะกรรมการอุตสาหกรรมพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัยดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามี เนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของนางวิบูลย์ศิลป์ พิษขมมงคล มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04 / 1819

คณะกรรมการอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒ ธันวาคม 2546

เรื่อง ขอบขออนุญาตระงับให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชารม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางวิบูลย์ศิลป์ พิษขมมงคล นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชา
หลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนัก
ศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2" คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอขออนุญาตระงับที่
โปรดอนุญาตให้ นางวิบูลย์ศิลป์ พิษขมมงคล ทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04 / 1819

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๓ ธันวาคม 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางวิบูลย์ศิลป์ พิษขมมงคล นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชา
หลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนัก
ศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2" คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์ท่านให้
โปรดอนุญาตให้ นางวิบูลย์ศิลป์ พิษขมมงคล ทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04 / 1821

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉะเชิงเทรา เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๔ ธันวาคม 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชราม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
2. แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางวิบูลย์ศิลป์ พิษขมมงคล นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
อาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักศึกษาสถาบัน
การอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2" และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ แล้วเมื่อวันที่
11 พฤศจิกายน 2546 คณะกรรมการอุดมศึกษาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้
นางวิบูลย์ศิลป์ พิษขมมงคล เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04 / 1821

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนจตุรทิศ เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๔ ธันวาคม 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคคอนเมือง

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
2. แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางวิบูลย์ศิลป์ พิษยมงคล นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
อาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักศึกษาสถาบัน
การอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2" และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ แล้วเมื่อวันที่
11 พฤศจิกายน 2546 คณะกรรมการอุดมศึกษาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้
นางวิบูลย์ศิลป์ พิษยมงคล เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04 / 1821

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๔ ธันวาคม 2546

เรื่อง ขอบขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการกาญจนาภิเษกวิทยาลัยช่างทองหลวง

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
2. แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางวิบูลย์ศิลป์ พิษขมมงคล นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
อาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักศึกษาสถาบัน
การอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2" และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ แล้วเมื่อวันที่
11 พฤศจิกายน 2546 คณะกรรมการอุดมศึกษาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้
นางวิบูลย์ศิลป์ พิษขมมงคล เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04 / 1821

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๖ ธันวาคม 2546

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
2. แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางวิบูลย์ศิลป์ พิษขมมงคล นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
อาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักศึกษาสถาบัน
การอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2" และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ แล้วเมื่อวันที่
11 พฤศจิกายน 2546 คณะกรรมการอุดมศึกษาจึงขอกความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้
นางวิบูลย์ศิลป์ พิษขมมงคล เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้

นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร 3264325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04 / 1821

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๔ ธันวาคม 2546

เรื่อง ขอลาอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพาณิชยการเขตพน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
2. แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางวิบูลย์ศิลป์ พิษขมมงคล นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
อาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักศึกษาสถาบัน
การอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2" และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ แล้วเมื่อวันที่
11 พฤศจิกายน 2546 คณะกรรมการอุดมศึกษาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้
นางวิบูลย์ศิลป์ พิษขมมงคล เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04 / 1821

คณะกรรมการอำนวยการ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๙ ธันวาคม 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
 2. แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางวิบูลย์ศิลป์ พิษขมมงคล นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน อาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักศึกษาสถาบัน การอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2" และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ แล้วเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2546 คณะกรรมการอำนวยการจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้ นางวิบูลย์ศิลป์ พิษขมมงคล เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 1821

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๙ ธันวาคม 2546

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
 2. แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางวิบูลย์ศิลป์ พิษขมมงคล นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน อาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักศึกษาสถาบัน การอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2" และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ แล้วเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2546 คณะกรรมการอุดมศึกษาจึงขอกความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางวิบูลย์ศิลป์ พิษขมมงคล เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737 3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 2264325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04 / 1821

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๙ ธันวาคม 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
2. แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางวิบูลย์ศิลป์ พิษยมงคล นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
อาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักศึกษาสถาบัน
การอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2" และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ แล้วเมื่อวันที่
11 พฤศจิกายน 2546 คณะกรรมการอุดมศึกษาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้
นางวิบูลย์ศิลป์ พิษยมงคล เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้
ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร 3264325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04 / 1821

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๔ ธันวาคม 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพไทรน้อย

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ

2. แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางวิบูลย์ศิลป์ พิษขมมงคล นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
อาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักศึกษาสถาบัน
การอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2" และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ แล้วเมื่อวันที่
11 พฤศจิกายน 2546 คณะกรรมการอุดมศึกษาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้
นางวิบูลย์ศิลป์ พิษขมมงคล เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร 3264325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04 / 1821

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๔ ธันวาคม 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
2. แบบสอบถาม / เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางวิบูลย์ศิลป์ พิษขมมงคล นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
อาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักศึกษาสถาบัน
การอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2" และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ แล้วเมื่อวันที่
11 พฤศจิกายน 2546 คณะกรรมการอุดมศึกษาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้
นางวิบูลย์ศิลป์ พิษขมมงคล เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้

นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร 3264325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04 / 1821

คณะกรรมการอุดมศึกษากรรพ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนจลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๕ ธันวาคม 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
2. แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางวิบูลย์ศิลป์ พิษยมงคล นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
อาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักศึกษาสถาบัน
การอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2" และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ แล้วเมื่อวันที่
11 พฤศจิกายน 2546 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้
นางวิบูลย์ศิลป์ พิษยมงคล เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้
นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Independent Samples Test

t - test for Equality of Means

ข้อ	ค่า t	ข้อ	ค่า t
1	4.129	24	3.674
2	2.060	25	4.392
3	3.806	26	4.392
4	4.382	27	6.454
5	3.349	28	3.343
6	1.987	29	5.267
7	1.976	30	4.025
8	3.579	31	3.065
9	4.000	32	4.028
10	4.583	33	4.549
11	5.250	34	2.741
12	3.628	35	1.964
13	3.674	36	2.433
14	3.349	37	2.835
15	2.449	38	4.093
16	3.343	39	1.897
17	5.128	40	4.950
18	3.503	41	1.500
19	3.600	42	2.588
20	2.151	43	4.993
21	4.371	44	3.545
22	3.806	45	2.569
23	2.138	46	1.716
		47	1.413

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียน
สถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้มุ่งสอบถามนักเรียนในสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2
2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน ประกอบด้วย 4 ด้าน
3. แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการทำวิจัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ผู้วิจัยขอรับรองว่าข้อมูลของท่านจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ และใช้ประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น ดังนั้น จึงขอความกรุณาให้ข้อมูลตามความเป็นจริง และกรุณาตอบทุกข้อ

ขอขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

วิบูลย์ศิลป์ พิชยมงคล

นักเรียนปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ผู้วิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่เป็นจริง เกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1. สถาบันที่ศึกษา

- วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชาราม
- วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง
- กาญจนานิเทศวิทยาลัยช่างทองหลวง
- วิทยาลัยพาณิชยการธนบุรี
- วิทยาลัยพาณิชยการเซดุน
- วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา
- วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี
- วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง
- วิทยาลัยการอาชีพไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี
- วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี
- วิทยาลัยเทคนิคธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี

2. ประเภทวิชา

- ช่างอุตสาหกรรม
- ศิลปกรรม
- คหกรรม
- พาณิชยกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน

คำชี้แจง ขอให้นักเรียนพิจารณาข้อความที่กำหนดให้ ว่านักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้อยู่ในระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็น

ข้อที่	รายละเอียดคุณลักษณะ การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ของนักเรียน	ระดับพฤติกรรมการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1	ความกระตือรือร้นและความสนใจ ในการเรียนรู้ นักเรียนคิดว่าตัวเองมีพฤติกรรมเรื่องต่อไปนี ในระดับใด ร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ ในชั้นเรียน					
2	ศึกษาค้นคว้าหาความรู้เรื่องต่างๆ ตามจุดประสงค์การเรียนรู้					
3	ศึกษาค้นคว้าหาความรู้เรื่องต่างๆ นอกจุดประสงค์การเรียนรู้					
4	ซักถามอาจารย์ผู้สอนเพื่อความกระจ่างชัดเจน ในบทเรียน					
5	ซักถามผู้อื่นเมื่อมีข้อสงสัยในเรื่องต่างๆ					
6	ยินดีและเต็มใจต่อการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ ระหว่างเพื่อนและคนอื่นๆ					
7	อยากเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เพื่อให้ทันกับ ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น					
8	สามารถจัดเวลาเรียนเองได้ เมื่อตัดสินใจที่จะ เรียนรู้อะไร					
9	เผชิญกับปัญหา เมื่อประสบปัญหา					
10	สำรวจตรวจสอบวิธีการแก้ปัญหาจากแหล่ง เรียนรู้ต่างๆ					
11	ศึกษาค้นคว้าวิธีแก้ปัญหาหลายๆ วิธี					
12	มีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่าควรเรียนรู้เรื่องใด					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้กับการใช้งานในเชิงวิชาการเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ทำไปใช้เพื่อประโยชน์ทางการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่	รายละเอียดคุณลักษณะ การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ของนักเรียน	ระดับพฤติกรรมการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
	นิสัยรักการอ่านและค้นคว้าหาความรู้ โดยนักเรียนสามารถใช้ห้องสมุด หรือ แหล่งเรียนรู้และสื่อต่างๆ ทั้งในและ นอกวิทยาลัยได้ในระดับใด					
13	พัฒนาทักษะในการอ่านอย่างต่อเนื่อง					
14	พัฒนาทักษะในการฟังอย่างต่อเนื่อง					
15	พัฒนาทักษะในการเขียนอย่างต่อเนื่อง					
16	พัฒนาทักษะในการพูดอย่างต่อเนื่อง					
17	สามารถบอกแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการเรียนรู้ ด้วยตนเองได้					
18	รู้จักวิธีการค้นคว้าหนังสือต่างๆ ในห้องสมุด					
19	รู้จักวิธีการค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ ต่างๆ					
20	มีความเพลิดเพลินในการค้นหาคำตอบสำหรับ ข้อคำถามต่างๆ ที่พบ					
21	ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง จากแหล่งเรียนรู้ที่เป็นบุคคลในวิทยาลัย					
22	ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองจาก แหล่งเรียนรู้ที่เป็นแหล่งวิชาการในวิทยาลัย					
23	ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่ง เรียนรู้ที่เป็นธรรมชาติ					
24	ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองจาก แหล่งความรู้ที่เป็นสื่อหรือนวัตกรรมในวิทยาลัย					
25	ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง จากแหล่ง เรียนรู้ที่เป็นเทคโนโลยีสารสนเทศในวิทยาลัย					
26	ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองจาก แหล่งเรียนรู้ที่เป็นวิชาการนอกวิทยาลัย					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่	รายละเอียดคุณลักษณะ การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ของนักเรียน	ระดับพฤติกรรมการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
27	ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่ง เรียนรู้ที่เป็นเทคโนโลยีสารสนเทศนอกวิทยาลัย การเลือกใช้วิธีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร นักเรียนคิดว่าตัวเองมีพฤติกรรมบ่งชี้ในเรื่อง ต่อไปนี้ในระดับใด					
28	กำหนดกิจกรรมและวางแผนการศึกษาค้นคว้า หาความรู้ด้วยตนเอง					
29	จัดเวลาสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง					
30	สามารถเลือกใช้แหล่งเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม กับเรื่องที่จะเรียนรู้					
31	เลือกวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง					
32	ใช้วิธีการต่างๆ ผสมผสานกันในการศึกษา หาความรู้แต่ละเรื่อง					
33	อ่านหนังสือหลายๆ เล่ม ในการศึกษา หาความรู้ แต่ละเรื่อง					
34	อ่านวารสารเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ทันสมัย					
35	อ่านหนังสือได้หลายประเภท ทั้งสาระ ความรู้ และบันเทิง					
36	ติดตามข้อมูล ข่าวสาร ทางสื่ออื่น					
37	นำข้อมูล ข่าวสาร และความรู้ ที่ได้รับจากการ ศึกษาค้นคว้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่	รายละเอียดคุณลักษณะ การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ของนักเรียน	ระดับพฤติกรรมการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
	การสรุปประเด็นการเรียนรู้และประสบการณ์ ด้วยตนเอง ให้นักเรียนระบุพฤติกรรมของตนเอง ที่บ่งชี้คุณลักษณะตามข้อต่อไปนี้ ในระดับใด					
38	สรุปข้อความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า ด้วยตนเองและเข้าใจได้ง่าย					
39	สรุปข้อคิด ข้อสังเกต ในการเรียนรู้จาก ประสบการณ์ในเรื่องต่างๆ ได้					
40	ตรวจสอบความถูกต้องของความรู้ที่ได้มา จากการเรียนรู้					
41	นำความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ได้					
42	แสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ในข่าว เหตุการณ์ต่างๆ ได้					
43	เสนอผลงานจากการศึกษาค้นคว้าของตนเอง ต่อบุคคลอื่นใด					
44	ประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองได้					
45	ระบุความถนัดของตนเองได้					
46	นำความรู้ที่ได้รับใหม่ไปเชื่อมโยงกับความรู้ ที่มีอยู่เดิมได้					
47	แก้ปัญหาในการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง					

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

- ชื่อ – สกุล : นางวิบูลย์ศิลป์ พิชญมงคล
- วัน เดือน ปีเกิด : วันที่ 14 มีนาคม 2495
- สถานที่เกิด : อำเภอสีชล จังหวัดนครศรีธรรมราช
- สถานที่อยู่ปัจจุบัน : 39/282 หมู่บ้านณรงค์สุขนิเวศน์
ถนนเรวดี 68 หมู่ 3 ตำบลตลาดขวัญ
อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000
- สถานที่ทำงาน : สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา 128/1
ถนนราชสีมา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร
10300
- ตำแหน่ง : รักษาการหัวหน้ากลุ่มนโยบายและแผนงาน 7
- ประวัติการศึกษา : พ.ศ.2511 มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.ศ.3)
พ.ศ.2514 มัธยมศึกษาตอนปลาย สายอาชีพแผนกพาณิชยการ
(ปวช.)
พ.ศ.2516 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง (ป.กศ.สูง)
พ.ศ.2524 ครุศาสตร์บัณฑิต (ค.บ.)
พ.ศ.2547 สำเร็จการศึกษาศรศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา
จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้